

**СЛУЖБЕНИ ЛИСТ
ОПШТИНЕ
БАЈИНА БАШТА**

С А Д Р Ж А Ј

Страна

1. ОДЛУКА О УСВАЈАЊУ ПРОГРАМА ПОДРШКЕ ЗА СПРОВОЂЕЊЕ ПОЉОПРИВРЕДНЕ ПОЛИТИКЕ И ПОЛИТИКЕ РУРАЛНОГ РАЗВОЈА ЗА ОПШТИНУ БАЈИНА БАШТА ЗА 2020. ГОДИНУ И ПРОГРАМ ПОДРШКЕ 1
2. ИЗМЕНЕ И ДОПУНЕ ПРАВИЛНИКА О ОРГАНИЗАЦИЈИ И СИСТЕМАТИЗАЦИЈИ РАДНИХ МЕСТА У ОПШТИНСКОЈ УПРАВИ, ОПШТИНСКОМ ПРАВОБРАНИЛАШТВУ, СТРУЧИМ СЛУЖБАМА И ПОСЕБНИМ ОРГАНИЗАЦИЈАМА ОПШТИНЕ БАЈИНА БАШТА 39

Република Србија
ОПШТИНА БАЈИНА БАШТА
ОПШТИНСКО ВЕЋЕ
01 Број:06-26/2020
28. септембар 2020. године
БАЈИНА БАШТА

На основу члана 46. Закона о локалној самоуправи (“Сл. гласник РС”, бр. 129/07, 83/014-др. закон, 101/016-др. закон и 47/018), члана 13. став 1. Закона о подстицајима у пољопривреди и руралном развоју (*Сл. гласник РС*, бр.10/013, 142/014, 103/015 и 101/016), члана 72. став 1. тачка 29. Статута општине Бајина Башта (“Сл. лист општине Бајина Башта“, бр. 2/019) и члана 35. став 1. Одлуке о буџету општине Бајина Башта за 2020. годину (*Сл. лист општине Бајина Башта*, бр. 14/019), Општинско веће општине Бајина Башта, на седници одржаној дана 28. септембра 2020. године, донело је

О Д Л У К У

I. УСВАЈА СЕ Програм подршке за спровођење пољопривредне политике и политике руралног развоја за општину Бајина Башта за 2020. годину, на који је прибављена претходна сагласност Министарства пољопривреде, шумарства и водопривреде Решењем број 320-40-05954/2020-09 од 21. августа 2020. године.

II. Програм подршке за спровођење пољопривредне политике и политике руралног развоја за општину Бајина Башта за 2020. годину саставни је део ове одлуке.

III. Ову одлуку објавити у *Сл. листу општине Бајина Башта*.

ПРЕДСЕДНИК ОПШТИНСКОГ ВЕЋА
ПРЕДСЕДНИЦА ОПШТИНЕ
Весна Ђурић, с.р.

Члан 13. став 4. Закон о подстицајима у пољопривреди и руралном развоју ("Сл. гласник РС", бр.10/2013, 142/2014, 103/2015 и 101/16),), члана.72 Статута општине Бајина Башта («Службени лист општине Бајина Башта», бр. 2/2019) и члана 35. став 1. Одлуке о буџету општине Бајина Башта за 2020. годину («Сл. лист општине Бајина Башта» бр. 14/2019). Програм подршке за спровођење пољопривредне политике и политике руралног развоја општине Бајина Башта за 2020. годину биће усвојен од стране Општинског већа општине Бајина Башта уз претходну сагласност Министарства пољопривреде, шумарства и водопривреде - члан 72. Статута општине Бајина Башта, а о спровођењу и реализацији Програма стараће се Председник општине Бајина Башта -члан 68. Статута општине Бајина Башта.

ПРОГРАМ ПОДРШКЕ ЗА СПРОВОЂЕЊЕ ПОЉОПРИВРЕДНЕ ПОЛИТИКЕ И ПОЛИТИКЕ РУРАЛНОГ РАЗВОЈА ЗА ОПШТИНУ БАЈИНА БАШТА ЗА 2020. ГОДИНУ

I. ОПШТЕ ИНФОРМАЦИЈЕ И ТАБЕЛАРНИ ПРИКАЗ ПЛАНИРАНИХ МЕРА

Анализа постојећег стања

Географске и административне карактеристике: Општина Бајина Башта припада Златиборском округу, и смештена је у западном делу Републике. Према подацима Републичког геодетског завода простире се на територији од 673 км² и броји укупно 24 947 становника, са просечном густином насељености од 37 становника по једном километру квадратном. Налази се на 43.57' северне географске ширине и 19.33' источне географске дужине, у Подрињу, јер река Дрина тече западном границом општине и представља граничну линију према суседној држави Босни и Херцеговини. Општина Бајина Башта се карактерише јако разноликим рељефом и обухвата географски простор од 200-1200 метара надморске висине. Територија општине Бајина Башта чине град Бајина Башта и 35 руралних подручја. Општина је подељена на 35 катастарских општина и на 32 месне заједнице. Седиште општине се налази на 70 километара удаљености од града Ваљева, са којим је повезано преко превоја Дебело брдо, затим на 48 километара удаљености од Љубовије, са којом је повезано долином реке Дрине, од Шапца је удаљеност 172 километра, а преко превоја Кадињача општина Бајина Башта је повезана са градом Ужице, и то на удаљености од 36 километара. .

Природни услови и животна средина: Територија општине Бајина Башта, обухвата географски простор од 204 до 1183 метара надморске висине, дели се на: 1. Котлина Бајине Баште са надморском висином од 200 до 300 метара 2. Брдовити предели са надморском висином од 300 до 600 метара; 3. Планински предели од 600 до 1200 метара. Територија општине је заокружена планинским пределима. Планина Тара представља површ динарског правца пружања. Припада делу старовлашких планина (Старовлашка-рашка висија). Налази се на крајњем западу Србије захватајући подручје ограничено лактастим током Дрине између Вишеграда и Бајине Баште. По надморским висинама, Тара спада у средње високе планине, чија је просечна надморска висина 1.000 - 1.200 метара. Највиши врх је Козји рид - 1.591 метар. Низијско подручје покривају дубока и плодна земљишта, прелазну област покривају средње - дубока или плитка шумска земљишта образована на разноврсним стенама. У планинским пределима налазе се слабо развијене педолошке творевине, доста различите зависно од подлоге и надморске висине. На планинским теренима пресудну улогу у формирању земљишта има сам рељеф, у побрђу и брдима геолошка подлога, што се нарочито односи на земљишта на кречњаку, шкриљцима и серпентину. Највећи део подручја Бајине Баште заузима смеђе кисело земљиште на палеозојским шкриљцима простире се дуж Дрине и налази се у Рогачици и Љештанском, затим према Ужицу у атарима села: Солотуша, Добротин, Костојевићи, Дуб и Заглавак. На тај начин смеђе кисело земљиште покрива највећи део брежуљкастог и брдовитог терена око Бајине Баште. Генеза овог земљишта је везана за терене са израженијим рељефом, углавном се образују на нагибима, на надморској висини од 200-1350 м. Запажено је одсуство креча уз врло изражену киселост рН 4, док је садржај хумуса променљив. Мањи део подручја око Бајине Баште је покривен земљиштем типа подзола и параподзола.

Значајан део планинских површина је на серпентиниту, док је део земљишта непосредно поред Дрине и других река на подручју општине алувијалног типа. Клима у Бајиној Башти је умерено-континентална, али је повећана влажност ваздуха после изградње вештачких језера у Перућцу и у Заовинама. На основу анализираних климатских показатеља карактер климе иде од субхумидне (сувље), ужи појас око Дрине до изразито хумидне на прелазу према перхумидној, околина Митровца. Најповољније зоне су осунчане јужне падине у долиномском појасу и неки делови масива Таре (Заовине) и Подрињско-ваљевских планина (Зарожје). Средња годишња температура ваздуха је 13,2 С, најхладнији месец је јануар (-0,9 С), најтоплији је јули са 22 С. Амплитуда је 22,9 С, што даје обележје континенталне климе. Средња температура ваздуха у вегетационом периоду је 16,9, а јесен је топлија од пролећа за 0,7 С. Просечна годишња количина падавина је 700-800 мм за већи део подручја Бајине Баште, док планински део Таре има и преко 900 и 1000 мм талога. Највише падавина има у јуну, просечно 97,2 мм, а најмање у фебруару 48,8 мм, док је средња годишња висина талога 767,6 мм. Магла је климатолошки важна, јер дању спречава осунчавање, ноћу излучивање и представља донекле извор влаге за биљке. Просечна годишња појава магле је 49,4 дана, што чини 13,6 % од године. Највећа вероватноћа појаве магле је у децембру, 10, 2 дана или 33 %, а у априлу или августу је свега 3 %. Подручје Бајине Баште је захваљујући близини планинских масива чешће је изложено непогодама, са највећом учесталošћу у јуну, у просеку 6 дана док за целу годину има просечно 25,1 дан са непогодама. Нарочито велике штете на пољопривреди наносе олује и грмљавине праћене градом. Релативна влажност ваздуха осцилира како у току једног дана тако и у месецима у току године, највише је у јануару и децембру када прелази 80 %, а најниже у априлу када опада испод 70 %. Територија општине није изложена јаким ветровима. Највећа учесталост ветра је у пролеће, а најмања у току јесени када се јавља и највећа учесталост тишина. Основни печат хидрографској слици краја даје речни ток реке Дрине са притокама Пилицом, Рачом, Рогачицом. Река Дрина представља најзначајнији водни потенцијал општине Бајина Башта. Корито реке Дрине омеђава општину Бајина Башта у дужини од 60 км. Притоке реке Дрине, осим реке Пилице, спадају у II категорију па је слив реке Дрине изузетно богат биљним и животињским светом. Овакав квалитет вода угрожен је изливањем канализације у реку Дрину без пречишћавања. Подземне воде се на територији Бајина Башта јављају изнад 400 m надморске висине на дубинама од 30, 50 (копани артеријски бунари) па чак и до 100 метара. Биодиверзитет Бајине Баште препознатљив је и по томе што су воде њених река богате пастрмом, као и аутохтоном врстом рибе «младицом». На подручју општине Бајина Башта налази се богато ловиште, где се посебна пажња поклања заштити медведа, срна, дивокоза, а у Дрини липљана и младице. Шуме обухватају преко 45% територије Општине. На овом подручју најразвијенија је сложена мешовита шумска заједница (изразита на Тари). Реликтна стара мешовита шума обухвата: букву, јелу, смрчу, црни и бели бор и Панчићеву оморику. У овој шуми има и горског јавора млеча, планинског бреста, јасике, брезе, белог и црног јасена, граба, грабића, планинске иве, јаребике, мукиња и др., различите жбунасте врсте, гљиве и лековито биље, а на нижим висинама листопадне врсте међу којима доминирају храст (китњак и лужњак), цер и сл. Зоне Таре и Подрињско-ваљевских планина представљају станишта многобројних врста дивљачи захваљујући природним карактеристикама подручја у првом реду. Од сисара се срећу медвед, срна, дивокоза и др., птичји свет је веома разноврстан, као и свет водоземаца и гмизаваца. Биљни и животињски свет је карактеристичан за просторе умерене климатске зоне. Национални парк Тара који је један од најзначајнијих природних богатстава Србије, станиште је многих заштићених биљних и животињских врста. .

Стање и трендови у руралном подручју

Демографске карактеристике и трендови: Демографска кретања унутар општине Бајина Башта указују на све озбиљнији проблем депопулације становништва, како у насељеној градској зони, тако и у руралним подручјима. Посебно висок тренд депопулације становништва заступљен је у селима која се протежу у оквиру Националног парка Тара и вишим, брдско-планинским пределима општине. У односу на званичне податке о становништву који датирају из 2002. године на територији општине Бајина Башта укупан број становника је смањен са 29 154 на 26 022, што представља смањење од скоро 11%. Према процени броја становника, коју води Републички завод за статистику ти подаци су последње три године још поражавајући. У 2013. години процењени укупни број становника на територији општине износи 25 491, а у 2015. години тај број је још нижи и износи 24 947. Уколико се упореде званични подаци о броју становника из 2002. године и процене броја становника из 2015. године, онда се добија податак да степен депопулације на посматраној општини износи око 14%. Управо ови подаци иду у прилог

констатацији да је на територији општине Бајина Башта заступљен тренд интензивне депопулације. Од укупног броја становника, према званичним подацима последњег пописа чак 16 475 од укупног броја становника чини рурално становништво, што преведено у апсолутне вредности износи чак 65%. Као што је случај са укупни бројем становника, исто је и са руралним становништвом. Из године у годину забележен је тренд константног смањења броја становника. Према попису из 1971. године рурална насеља општине Бајина Башта је насељавало 26 168 становника, што је у односу на 2011. годину смањење у износу од чак 37%. Изузетно висок степен депопулације је заступљен у селима у зони Националног парка Тара и брдско планинској зони. Територија општине Бајина Башта захвата простор од 673 км². Становништво је распоређено у 36 насеља. Густина насељености опада у свим сеоским насељима изузев приградским, а варијације међу њима условљене су природно - географским, демографским и економским чиниоцима. Према последњој процени о броју становника на територији општине Бајина Башта износи 37 становника по једном километру квадратном. Стопе наталитета у Србији и даље карактерише тенденција опадања. Негативне последице такве ситуације код нас се огледају у интензивнијем степену депопулације руралних подручја, посебно брдско-планинских сеоских подручја. На другој страни додатни проблем представља и чињеница да пражњење сеоских подручја има за последицу претерано гомилање становништва у градовима, нарочито у Београду. Када је у питању демографска слика у руралним подручјима општине Бајина Башта, који су у складу са демографским кретањима на републичком нивоу, највећи проблем јесте депопулација, брзо смањивање сеоског становништва. То су села са старијим становништвом, у њима је наталитет мањи, смртност већа, природни прираштај нулти или негативан, те је депопулација резултат кумулативног деловања већег броја негативних чинилаца. У већини села на територији општине Бајина Башта становништво је претежно пољопривредно, то се депопулација села манифестује кроз старење и запуштање пољопривреде и свих сеоских подручја, без индустријских погона, комуналне и социјалне инфраструктуре и без развојне перспективе.

Диверзификација руралне економије: Индустријализација у другој половини прошлог века, је довела до великих миграција становништва из села у град, а такође и у друге градове, што је директно утицало на број становника који се баве пољопривредном производњом. Свему овоме је допринело и гашење земљорадничких задруга као главних носилаца пољопривредне производње. Приходи сеоских домаћинстава у великој мери потичу из радног односа и учешћа пензија. Сеоско подручје има велики проблем за незапосленост, где мањи удео заузимају мушкарци, док се жене и млади суочавају са великим ризицима од искључености са тржишта рада. На територији општине Бајина Башта према Попису пољопривреде из 2012. године има укупно 5071 пољопривредно газдинство, а регистровано је укупно 3563 пољопривредна газдинства. Смањење становништва у већини села и погоршање старосне структуре резултира стагнацијом и падом пољопривредне производње. Гране пољопривреде које доминирају и којима се бави највећи број пољопривредних газдинстава су воћарство и сточарство. Када је реч о пољопривредном земљишту оно се пре свега огледа у уситњености поседа што, заједно са самим рељефом, поскупљује пољопривредну производњу и доводи у питање њену конкурентност на тржишту. Осим тога рељеф као и застарела механизација доста доприносе отежаној, неадекватној и неправилној обради пољопривредног земљишта што се директно одражава на принос што такође утиче на конкурентност на тржишту. Због свега наведеног мерама овог програма настоји се да се ови проблеми ублаже и да се расположиви пољопривредни ресурси на територији наше општине што боље искористе. За све ово би била неопходна обнова путева, електричних водова, канализације и остале инфраструктуре која је неопходна за нормално функционисање пољопривредне производње, која представља један од основних предуслова квалитетног пословног окружења. Општина Бајина Башта има све природне услове за развој туризма: рељеф, клима, хидролошке вредности и животињски свет. Поред тога на територији општине Бајина Башта налази се Национални парк „Тара“ што омогућава повољне услове за развој еко-туризма. И поред свега наведеног, рурални туризам је слабо развијен са свега неколико газдинстава која пружају туристичке услуге и представља сектор на коме би требало озбиљно радити у будућности јер има веома велике потенцијале. Допринос развоју туризма може допринети и производња органске хране посебно у зони Националног парка где је у оквиру села Растиште заступљен један произвођач органског меда са сертификатом за органску производњу, а велика је заинтересованост пчелара да се ови услови искористе за заштиту географског порекла меда са планине Таре. У Бајиној Башти постоји неколико мануфактура које се баве старим занатима: бојације, вуновлачари, воденичари, ковачи, плетиле и ткаље, као и столари који израђују дрвене предмете за покућство. Локалне манифестације које су заступљене су: Божићни концерт, Пливање за Богојављенски Крст, Сусрети села Бајине Баште, Сретењски сусрети

села, Васкршњи дани, Одбојка на улици, Радничке спортске игре, ББ ОПЕН, Видовдански сусрети, Башта фест, Летње вечери, Ивањдански дани, Дринска регата, Дан Општине Бајина Башта, Меморијални турнир „Војислав Војо Гавриловић“, Илиндански дани, Обележавање на Воровом брду, Полицијска регата, Преображенски котлић, Дани Малине, Међународни фестивал фолклора „Лицидерско срце“, Регата туристичких радника, Ловачки сабор и храмовна слава, Сто посне хране, Дани Раче у крај Дрине. Као посебна туристичка атракција планине Таре истичу се њени видиковци: Бањска стена, Биљешка стена, Козји рид...

Рурална инфраструктура: Примарни вид транспорта на територији општине Бајина Башта представља друмски саобраћај. Водни саобраћај је углавном локалног карактера и од туристичког значаја и првенствено се обавља на реци Дрини и језеру Перућац. Територија општине Бајина Башта је веома разуђена када се ради о саобраћајној мрежи и мрежи општинских путева. Укупна дужина путева на територији општине износи 998,7 км, с тим да је квалитет путне мреже на веома слабом нивоу. Мрежа општинских путева се одликује недовољном развијеношћу, па је потребно њено даље ширење и унапређивање у погледу квалитета. Када је реч о општинским путевима, веома важан податак јесте да чак 22 % општинских путева није под савременим коловозом, већ је под земљаним застором, што представља јако негативну чињеницу, и говори довољно о недовољном квалитету путне инфраструктуре. Развијена рурална економија је у великој мери детерминисана и развијеном руралном инфраструктуром. У руралним подручјима општине Бајина Башта, путна мрежа је доста разуђена и густа, и има дужину од 853,13, од чега је чак 20 % под земљаним коловозом, а свега 30% чини савремени коловоз. Преостали део путне мреже у руралним подручјима је под туцаником. Све наведено указује да је на територији општине Бајина Башта неопходна обнова и унапређење постојеће, али и изградња нове саобраћајне мреже на местима где је то неопходно. И та постојећа, лоша, рурална инфраструктура када су у питању путеви је у великој мери оштећена у 2014. години када је ово подручје претрпело велике штете током мајских поплава. Током 2019. године настојало се да се ова ситуација поправи тако да је у току ове године рехабилитовано око 35 км сеоских путева. Снабдевање насеља водом за пиће на територији општине Бајина Башта још увек није на задовољавајућем нивоу, а задњих година томе значајно доприносе све чешће суше, благе зиме без много падавина и сушна лета. Развијенији локални водоводи једино су заступљени у насељима Рогачица и Костојевићи, док се у осталим руралним подручјима општине водоснабдевање ослања на локална мања изворишта подземних вода, тако да се за водоснабдевање користе извори, копани бунари, чесме и каптаже који најчешће гравитационим мини водоводима дистрибуирају воду до потрошача. Међутим ови водоводи су доста оштећени у току мајских поплава 2014. Године. Слична је ситуација и са системима јавне канализације, који је организован само на градској територији општине. Покривеност насеља канализационом мрежом је на јако незадовољавајућем нивоу. У руралним срединама општине Бајина Башта употребљене воде се изливају у примитивно изграђене упијајуће септичке јаме, блиске потоке, јаруге и земљиште, чиме се директно утиче на загађење подземних извора водоснабдевања. Систем за пречишћавање комуналних отпадних не постоји ни у једној територијалној јединици општине. У постојећем стању начин прикупљања и испуштања комуналних и индустријских вода не испуњава прописане услове и критеријуме. Систем је решаван парцијално са појединачним испустима употребљених вода директно у подземље без претходног пречишћавања. На другој страни електро мрежа општине је на јако добром нивоу, првенствено захваљујући хидроелектрани Бајина Башта, која је укључена у енергетски систем Републике Србије. Поред тога на територији општине разведена је електро мрежа високог напона, кабловског и надземног типа, у складу са савременим условима електро снабдевања. Нисконапонска мрежа изграђена је у највећем обиму надземно, а незнатан део је подземног типа. Покривеност мрежом фиксне телефоније на територији општине Бајина Башта је на веома задовољавајућем степену. Извршена дигитализација довела је до унапређења квалитета доступности сигнала. Неповољна структура терена и неприступачан рељеф у одређеној мери су условили и недовољну покривеност и слаб сигнал када је реч о мобилној телефонији, као и са телевизијским сигналом на територији општине. Покривеност интернетом као и коришћење интернета у руралним срединама је на јако слабом нивоу, с тим да позитивну чињеницу представља све већи интерес и намера појединих оператера за инвестирањем у овај систем комуникација на територији општине Бајина Башта. Изградња пољопривредне инфраструктуре (пољски путеви, пољопривредне зоне, системи за наводњавање, пијаце...) јесу добра улагања и нису само потреба него и обавеза локалне самоуправе, нарочито уколико оне за крајњи циљ имају привлачење инвеститора или мотивисање пољопривредних произвођача за формирање разних видова удруживања, као и за даља улагања произвођача у прерадне капацитете. Зато

је најбоље да се приликом изградње руралне инфраструктуре као и при реконструкцији постојеће, испита могућност заједничких улагања са приватним сектором или са разним донаторским или владиним фондовима. Апсолутни приоритет у коришћењу средстава општине треба да буде изградња руралне инфраструктуре. Нерално је очекивати било какав економски напредак или инвестиције као ни останак људи на селу уколико не постоје основни услови за живот као што су стабилно електрично напајање, доступна вода, изграђена пристојна путна мрежа, комуникације или решен проблем канализације. Ови трошкови су велики нарочито у оним забаченијим руралним пределима општине Бајина Башта, који броје свега неколико становника и који по правилу представљају теже приступачне терене, с тим да никада не треба поставити питање о дугорочној оправданости овог улагања. Потребне су велике и зато је јако важно изградити систем одлучивања о приоритетима за реконструкцију или изградњу заснованим на реалним потребама исказаним од самих становника и на транспарентним критеријумима. Улагање у инфраструктуру је велики издатак за општину и зато је потребно у што је већој могућој мери истражити могућност кофинасирања. .

Показатељи развоја пољопривреде

Пољопривредно земљиште: У општини Бајина Башта, према званичним подацима из пописа пољопривреде који је Републички завод за статистику спровео 2012. године, 5.071 газдинство користи пољопривредно земљиште. Укупна површина расположивог земљишта на територији општине износи 50.088,15 ха од чега је 18.052,88 ха коришћено, а преосталих 5,7% односно у апсолутним вредностима 2.832,68 ха некоришћено пољопривредно земљиште. Скоро половина од укупно расположивог земљишта отпада на шумско земљиште. На остало земљиште отпада 8,5% у укупном расположивом земљишту од чега значајан удео са 2,2 ха припада рибњацима, што говори о значајним природним потенцијалима за узгој рибе, пре свега пастрмке и младице на територији општине Бајина Башта. На територији општине Бајина Башта налази се, према подацима водне инспекције, око 23 рибњака. Од укупне количине коришћеног пољопривредног земљишта на 3166,99 ха се простиру оранице и баште, што је у броју газдинстава 3294. Земљиште које се налази око окњица заузима површину од свега 103,01 ха. Веома значајно учешће припада ливадама и пашњацима које обухватају површину од 11.887,92 ха. Воћњаци се простиру на 2887,57 ха и веома важан податак јесте да чак 4423 газдинстава има површине под воћњацима и бобичавим воћем. Занемарљив је удео винограда који је далеко испод 1%. Посматрајући само земљишне површине под ораницама и баштама у укупној површини од 3166,99 ха на 3294 газдинстава, доминантна је заступљеност жита и то на чак 2199 газдинстава, што у хектарима износи 1752,32 ха. Најдоминантнија врста житарица јесте кукуруз 1005,22 ха и пшеница на 379,63 ха. Махунарке су заступљене у далеко мањем обиму и узгајају се на свега 48,13 ха у којем 91% чини пасуљ. У нешто већем обиму на територији општине Бајина Башта заступљена је производња кромпира и то на укупно 459,46 ха. Кромпир је ретка повртарска култура узгајана на територији општине, и то на чак 2479 газдинстава, која је тржишно оријентисана ка локалним пијацама. Удео шећерне репе, украсног биља и цвећа не прелази појединачно удео од 1%. У нешто значајнијој мери је заступљен узгој индустријског биља, на око 4 ха, док се крмно биље узгаја на 809 ха, а поврће на 61 ха. Од житарица, како је већ речено најдоминантнија култура је кукуруз, од махунарки далеко највећа заступљеност јесте пасуља, док су луцерка и детелина најдоминантније узгајане културе када је реч о крмно биљу. Наводњавање пољопривредног земљишта је на јако слабом степену развоја, бар када је реч о савременим системима наводњавања. Од укупног броја газдинстава на територији општине Бајина Башта, наводњавање се примењује на њих 1066, што је у релативном износу 21,02%. Површински метод заливања заступљен је највећој мери и то на 949 газдинстава што износи чак 89,02%, што говори да је у највећем обиму заступљен конвенционални метод бављења пољопривредном производњом. Систем кап по кап се примењује на 266 газдинстава што је свега 24,95% у укупном броју наводњаваних газдинстава, док је систем орошавања инсталиран на свега 92 пољопривредних газдинстава и у релативном износу тај удео је јако мали и износи свега 8,63%. Комбинација ових метода наводњавања се примењује на 138 газдинстава, што указује на мешетарење у наводњавању, и краткорочне методе. Главни извор наводњаваних површина јесу подземне воде и површинске воде ван газдинстава, на око 770 газдинстава. Површинске воде са газдинстава се за наводњавање користе у далеко мањој мери, и то на свега 233 пољопривредна газдинства. У најмањем обиму и то на свега 49 газдинстава наводњавање се врши из водоводних система. Према подацима из Пописа пољопривреде у 2012. години се наводњавало укупно 524 ха пољопривредног земљишта, што је нешто мање од просечно наводњаване површине у претходне

три године пре пописа, која је износила 586 ха. Од укупно наводњаване површине 235 ха је под ораницама и баштама, што у релативним бројевима износи 44,85%. 28 ха је под ливадама и пашњацима, и то је свега 5,34%, а 261 ха наводњаване пољопривредне површине је под воћњацима, 49,81% у релативном износу. Посматрајући само наводњаване површине под ораницама и баштама, 65,67% чине житарице, махунарке се наводњавају у занемарљивом износу са свега 2,37%, кромпир се наводњава у износу од 14,55%, док се поврће и јагоде наводњавају у релативном износу од 6,58% у укупној површини наводњаваних ораничних површина. Остали усеви на ораничним површинама су наводњавани у износу од 10,78% што је у апсолутним вредностима 25,32ха. Сви горе наведени подаци јасно указују да се пољопривредно земљиште на територији општине Бајина Башта у веома малој мери наводњавају и да се наводњавање усева на пољопривредним површинама обавља на конвенционалан начин. Задњих година, како би се ова слика поправила, захваљујући подстицајима које општина Бајина Башта обезбеђује кроз бесповратна финансијска средства за набавку система за наводњавање повећавају се површине које се наводњавају, а пре свега засади под малином. Сама промена климе, све чешћи периоди суше, допринели су промени свести пољопривредних произвођача када се ради о наводњавању пољопривредних површина. Шуме доминирају пределом у зони Националног парка Тара и брдско планинској зони, ливаде у долини Дрине низводно од Бајине Баште док се њиве и пашњаци смењују у брдском делу и долинама притока Дрине. Већину површине општине Бајине Башта карактерише рељеф непогодан за интензивну пољопривредну производњу. Наиме из равних предела из долине Дрине и притока издиже се брдско планински појас стрмо увис, па се велики део површина налази под великим падом. То упућује на закључак да на пољопривредним површинама на подручју општине Бајина Башта преовлађује екстензивни начина коришћења. Укупно пољопривредно земљиште у државној својини на територији општине Бајина Башта, према подацима из 2018. године износи 1370,1143 ха, од чега 173,9678 ха је било планирано за закуп и коришћење у 2018. години. У 2018. години није било заинтересованих лица за закуп пољопривредног земљишта у државној својини. Према подацима добијеним од стране Министарства пољопривреде, шумарства и водопривреде-Управа за пољопривредно земљиште укупно пољопривредно земљиште у државној својини на територији општине Бајина Башта у 2019. години износило је 1372,8381 ха, од чега 224,0128 ха је било планирано за закуп и коришћење, а за 2020. годину укупно 13 пољопривредно земљиште у државној својини износи 953,7628 ха, а за закуп је планирано 221,7489 ха.⁷²

Вишегодишњи засади: Територија општине Бајина Башта се карактерише веома повољним климатско рељефским особинама за развој воћарства, с тим да се и поред тога воћарство бајино-баштанског краја одликује значајном заступљеношћу екстензивне воћарске производње. Као и остале делове централне и западне Србије, и овај крај карактеришу мали, уситњени поседи, поседи са нерешеним имовинско-правним односима који се огледа у великом броју наследника, недовољна технологија производње, али и јако мала заступљеност виших система прераде, па све то резултира недостатку већих комерцијалних воћарских засада. Шта више може се рећи да је воћарство овог краја и поред великих потенцијала за унапређење на недовољном степену развоја. На територији општине Бајина Башта воћњаци су заступљени на чак 4423 пољопривредна газдинста, што у укупном броју газдинстава износи 87,22%. Преведено у јединице површине, воћњаци се простиру на чак 2887,6ха, од чега 1690,1ха чине екстензивни засади, а 1197,5ха интензивне воћарске плантаже. Овај податак иде у прилог горе наведеној чињеници да су и даље на територији општине присутни екстензивни засади, велике старости, под углавном аутохтоним сортама воћа, првенствено шљиве, крушке и јабуке. На другој страни, модерних воћњака, под савременим и тржишно оријентисаним сортама воћа, нема у великој мери. Од укупно 2887,6 ха под воћем, далеко најдоминантнија воћарска култура јесте шљива, која се узгаја на чак 1744,3 ха, од чега се скоро 77% стабала под шљивом узгаја на конвенционалан начин. После шљиве, на другом месту по заступљености у укупној воћарској производњи долази малина, која се узгаја на 694 ха и то целокупна производња малине се одвија на савремени начин. Од осталог јагодичастог воћа значајан раст последњих година остварује купина и боровница. Купина се узгаја на 46 ха. А према подацима са терена боровница се у 2016 години узгаја на 10ха. Јабука се узгаја на 165.6 ха, од чега је у интензивној воћарској производњи 20,7 ха, а преосталих 144.9 ха, што у преведено у проценте износи 87.5%, се узгаја на конвенционални начин. Крушка је присутна у далеко мањем обиму, него што је случај са претходно наведеним воћним врстама и то на свега 68ха, од чега је готово 95% под конвенционалном производњом. Вишња се узгаја на 24 ха, од чега је 76% у екстензивном узгоју. Трешња на 34,7 ха, и као и вишња у највећој мери се узгаја на екстензиван начин. Бресква и кајсија се узгајају првенствено за сопствене потребе и то на 4ха, односно 3ха. Нешто значајнији удео заузимају орашасте воћне врсте. Орах се узгаја

на 74,5 ха а лешник на 8ха, с тим да се углавном ради о старим, засадима на којима се производња обавља на конвенционалан начин. На територији општине Бајина Башта заступљено је традиционално бављење воћарском производњом и веома слаб степен заступљености интензивне, комерцијлне и тржишно оријентисане воћарске производње. У 2019. години било је опредељено 1.500.000,00 динара за набавку садног материјала за подизање нових засада воћа. Највећи број захтева односио се на набавку садница боровнице и то 1.72.79 ха, под којом су се површине задњих пар година знатно повећале. У 2019. години је исплаћено финансијских средстава за 2.16.00 ха шљиве, 0.00.15 ха малине, 1.72.79 ха боровнице и 00.00.50 ха ораха, укупно 3.89.34 ха под воћем.

Сточни фонд: Ранијих година, сточарство на територији општине Бајина Башта је поред воћарства било доминантна грана пољопривреде која је великом броју домаћинстава представљала значајан извор прихода. Међутим, као што је случај и са сектором воћарства, у сточарству општине Бајина Башта присутан је конвенционални метод узгоја стоке. Другим речима, мали број грла по домаћинству, традиционалан начин узгоја стоке, узгој за сопствене потребе у највећој мери, указују да на територији општине Бајина Башта преовлађује екстензивно сточарство. Од укупно 5071 регистрованих газдинстава на територији општине Бајина Башта, чак њих 4179 располаже са одређеним сточним фондом, што у релативним бројевима износи око 82%. Као и у већини других локалним самоуправа Златиборског округа, и у општини Бајина Башта последњу деценију је присутна значајно смањење сточног фонда, првенствено у броју говеда. Недовољна развијеност тржишта и непостојање сигурности у пласману млечних производа, доводе и до значајних осцилација на годишњем нивоу. Од укупног броја газдинстава која располажу са одређеним сточним фондом, њих 1994 се бави говедарством, а говеда су на територији општине заступљена у броју од 4921, у којем 61% чине краве и стеоне јунице. Преко 90% фармера поседује 1 до 2 краве, преко 5 крава у свом поседу има тек 2% произвођача. Говедарство се последњих година развија у интензивнијој мери првенствено захваљујући организованом откупу од стране локалне млекаре Спасојевић, која своје препознатљиве производе од млека под брэндом Запис Таре пласира на локална и регионална тржишта. Веома важно напоменути јесте да је последњих година веома значајна експанзија у узгоју оваца, и све веће интересовање руралног становништва за бављење овим сегментом сточарства, првенствено због увођења Одгајивачког програма за овчарство. Укупан број грла говеда свих категорија износи 4406, од тога приплодних јуница старости до 2 године износи 400 грла. Крава и мушких грла старијих од 2 године 2414 грла, при чему је број мушких грла скоро занемарљив. Укупан број оваца и шиљежади старијих од 6 месеци је 24048 грла, док је број коза старијих од 6 месеци 663. Према подацима Основне одгајивачке организације која ради на територији општине Бајина Башта у 2019. години имало је 1520 квалитетних прилодних грла крава, 4440 квалитетних прилодних грла оваца и 125 уматичених мушких грла оваца. Повећању овог броја, поред државних, допринеле су и субвенције општине. Већина свиња долази из других делова Србије, где су већ обележене и вакцинисане, а Ветеринарска станица „Дрина-вет“ из Рогачице која је надлежна за бајино-баштански крај годишње изврши обележавање и вакцинацију за 900-1200 свиња свих категорија. Према званичним статистичким подацима које су добијене Пописом пољопривреде на територији општине Бајина Башта има 11587 свиња. Поред тога, на овој територији је регистровано око стотинак мангулица. Развој сточарства условљава и развој ратарства на територији општине Бајина Башта, која је претежно усмерена на задовољење сопствених потреба пољопривредних домаћинстава и која се углавном одвија у долинама реке Дрине. Повољни рељефски услови, конфигурација терена, велика разноликост медоносних биљака утицали су на све већу заинтересованост за пчеларством, на шта указује и податак да се на територији општине налази око 500 газдинстава која се баве пчеларством и која располажу са 5842 кошнице. Поред наведеног на територији Националног парка Тара присутне су и ретке биљне врсте којих нема на другим подручјима што може дати и значајне позитивне резултате у погледу стварања додате вредности увођењем органске производње или успостављањем заштите географског порекла меда са Таре што је у 2019. години и спроведено за ливадски мед са Таре, а у 2020. години у плану је заштита географског порекла багремовог меда. На територији општине Бајина Башта регистрована су три Удружења пчелара која укупно имају око 158 чланова и 5579 пчелињих друштава. Услед великог водног потенцијала, захваљујући богатој хидрографској мрежи, постоје и веома повољни услови за узгој рибе, првенствено пастрмке. На територији општине према најновијим подацима ради 23 рибњака који заузимају површину од 2,2 хектара, који осим узгоја поседују и линије за прераду рибе. .

Механизација, опрема и објекти: Идентично стању механизације Округа намењене обављању пољопривредне производње је и стање механизације, опреме и објеката на територији општине Бајина

Башта. У великом броју домаћинстава ради се о механизацији која је стара преко једне деценије и више. Мере програма подршке развоју пољопривреде, како оне локалног карактера тако и републичке у великој мери последњих година имају позитиван утицај на зановљење пољопривредне механизације и опреме, првенствено трактора и радних прикључних машина. Према подацима из Пописа пољопривреде из 2012. године на територији општине Бајина Башта од укупног броја газдинстава њих 2735 располаже са тракторском механизацијом, од чега 1722 газдинства располажу са двоосовинским трактор. Укупан број трактора на територији општине Бајина Башта износи 2875, од чега 1022 чине једноосовински, а 1853 двоосовински трактори. Од укупног броја трактора 95,58% чине трактори старији од десет година. Исти је случај када се посматрају појединачно једноосовински и двоосовински трактори. Број газдинстава који располаже са комбајнима износи 69, а укупан број комбајна је 73, од чега универзалних житних комбајна има 14, силажних комбајна 51, а преостали део, њих 8 чине остали комбајни. Што се тиче објеката намењених пољопривредној производњи доминирају објекти за смештај свиња и говеда, и то 3451 за свиње, а 3235 за говеда. Објекти за смештај кокошака носиља су заступљени у броју од 2516, а објекти за смештај остале стоке у броју од 2999. Од објеката за смештај пољопривредних производа на газдинствима има 1357 кошева за кукуруз, 1053 амбара, 11 силоса. На територији општине Бајина Башта има 747 сушара и 61 објекат за силажу. На територији општине Бајина Башта према најновијим проценама има око 15 хладњача специјализованих за откуп малине. Пластеничка производња је заступљена на великом броју 673 пољопривредна газдинстава и то у броју од 839 објеката са укупним капацитетом од 91413 м². Стакленичка производња није развијена. По најновијим подацима са терена на територији општине Бајина Башта се налази свега два стакленика, укупног капацитета 500 м². Општина Бајина Башта дужи низ година уназад овим Програмом обезбеђује подршку у облику субвенција за набавку нове пољопривредне опреме и механизације настојећи да се подаци из пописа пољопривреде промене на боље.

Радна снага: Према броју чланова и стално запослених на газдинству укупно има 5071 газдинстава, од тога 54,17%, односно 2747 представљају газдинстава са 1-2 члана, 37,03%, односно 1878 газдинстава са 3-4 члана, 8%, односно 406 газдинства са 5-6 чланова и нешто мање од 1%, односно 40 газдинстава представљају газдинства са 7 и више лица. Чланова газдинства и стално запослених на газдинству укупно има 13585 од тога 6286 жена (46,27%) и 7299 мушкараца (53,73%), на породичном газдинству је запослено укупно 13551, од тога 6282 су жене, што преведено у проценте износи 46,36%, а преосталих 53,64% односно 7269 чине мушкарци. На газдинству правног лица укупно има 34 запослених од тога 88,23% чине мушкарци а преостали удео, што у апсолутним вредностима износи свега 4, чине припаднице женске популације. У укупном броју носилаца газдинастава, њих 5037, свега 820, односно 16,28% чине жене, док преосталих 4217, односно 83,72% чине мушкарци. У укупном броју стално запослених на газдинству свих 100%, односно свих 8 чине мушкарци. Чланова породице и рођака који су обављали пољопривредну активност на газдинству има 8506 од тога 5462 жена и 3044 мушкараца. Годишње радне јединице ангажоване радне снаге на пољопривреди има 4537 од тога носиоца газдинстава 1885, а од тога 275 су жене. Чланова породице и рођака који су обављали пољопривредну активност на газдинству има свега 2398 од тога 1643 жена. Стално запослених на газдинству има 19 од тога су 2 жене. Што се тиче сезонске радне снаге и радне снаге под уговором има 235 радника. У вези са стручном спремом становништва у руралним подручјима и становништва која се бави пољопривредном производњом, њих 3502 има само пољопривредно искуство стечено праксом, 41 има курсеве из области пољопривреде, 26 има пољопривредну средњу школу, 1284 има другу средњу школу, 43 има пољопривредну вишу школу или факултет и на крају неку другу вишу школу или факултет има 175. Оних који су похађали курсеве о пољопривреди у 2012 године је 154. У укупном броју газдинстава од њих 5071, 2200 газдинстава обавља неку другу профитабилну делатност. Прерадом пољопривредних производа се бави 1982 газдинства, прерадом меса се бави 60, прерадом млека 985, прерадом воћа и поврћа 1549, 23 газдинства се бави узојем рибе, обрадом дрвета се бави 505, активности у шумарству има 68, у туризму 8, народној радиности 21. Према попису пољопривреде из 2012. године на територији општине старост чланова и стално запослених на пољопривредним газдинствима је у просеку мања од 51 годину.

Структура пољопривредних газдинстава: На територији општине Бајина Башта укупно има 5071 пољопривредно газдинство, од тога 3563 су регистрована пољопривредна газдинства. Учешће газдинстава у укупном броју домаћинстава на подручју општине Бајина Башта је 63,64 %. Површина пољопривредног земљишта на територији општине Бајина Башта износи 28928,23 ха. Просечна

величина пољопривредног газдинства је 2,8 ха. Као што се види на графикону 7 број регистрованих пољопривредних газдинстава до 5 ха износи 2303 или у релативним бројевима 64,63%. 1232 регистрована газдинства су величине од 5 до 20 ха, што у процентима износи 34,57 %, од 20 до 100 ха је свега њих 28 или 0,78 %. Газдинстава величине преко 100 ха на територији општине Бајина Башта нема. Према величини коришћеног пољопривредног земљишта од 5071 газдинства без земљишта је 40 газдинстава, мање од 1 ха је 1299 газдинстава, између 1 и 2 ха је 924 газдинства, од 2 -5 ха је 1774 и од 5-10 ха је 842 газдинства. Број условних грла газдинства је 11682 грла на 4082 газдинства, од тога мање од 4 УГ има 4309 газдинстава, од 5-9 УГ 664, 10-14 УГ 79, од 15-19 УГ 6, од 20-49 УГ 12 газдинстава. .

Производња пољопривредних производа: Главни проблем општине Бајина Башта који се тиче масовније производње пољопривредних производа су уситњеност парцела и недовољна едукација произвођача, који не примењују у довољном обиму агротехничке мере. Застарела механизација такође представља проблем који лошијом обрадом земљишта доводи до мањег приноса. Због конфигурације терена на територији општине што се тиче биљне производње најзаступљенији су кукуруз, пшеница, јечам, луцерка и кромпир. Заступљене су и друге биљне врсте али су то у мањим површинама и за сопствене потребе. Просечан принос по ха кукуруза је 5т; принос пшенице је око 3 т; просечан принос јечма по ха је 2,8 т; просечан принос луцерке по ха је 7 т; и просечан принос кромпира је око 15 т. Воћарство је заступљено у следећим културама: Засади под шљивом дају просечан принос од око 10 т по ха; малина у просеку даје принос од 10т по ха; купина у просеку даје принос од око 7 т. Последњих година знатно се повећала површина под засадима култивисане боровнице где доминира сорта DUKE. Према подацима Удружења боровничара са територије општине Бајина Башта боровница се налази на површинама од око 10 ха са просечним приносом од око 15 тона по хектару, а од тога на засадима површине од 4,2 ха уведен је систем квалитета GLOBAL G.A.P.. Од сточарства најзаступљенији су говедарство, овчарство, пчеларство и рибарство. Говедарство је заступљено у планинским пределима, и број по домаћинство је око 1- 10 грла, овчарство је заступљеније и број по фарми се креће од 10-100 грла просечно око 50 грла. Пчеларство је заступљено и у даљем је развоју, због непостојања тешке индустрије и доброг простора за испашу пчела. Због добрих карактеристика водне мреже на нашој територији има око 23 пастрмска рибњака, планинске реке и чиста не загађена вода су предуслов да се из наших рибњака производи квалитетна риба. За бављење органском производњом постоје изванредни услови али за сада није заступљена та врста производње. Постоје земљишта која никада до сада нису третирана агрохемијским средствима. Бајина Башта је изузетно богато лековитим биљем и шумским плодовима(шумске јагоде, купине, малине, боровнице, гљиве и сл.) који се прикупљају и обрађују спорадично и неорганизовано, без довољно обуке и контроле. Од прерађивачких капацитета у области пољопривредне производње најзаступљенија је прерада ракије и млека док у другим сегментима пољопривреде скоро да је и нема и углавном се своди за потребе индивидуалних газдинстава.

Земљорадничке задруге и удружења пољопривредника:Задружни савези, привредне коморе, струковне организације по правилу би требало да буду, носиоци развоја пољопривреде и руралног развоја, с тим да због неусклађености пословања са савременим трендовима и неспремности за извршавање одређених, неопходних функционалних реформи, то нису и немају тај значајан допринос у унапређењу пољопривреде и руралног развоја. Удруживање пољопривредника је веома значајно за нашег пољопривредника, међутим, историјски посматрано, у комунистичком и социјалистичком периоду, држава је снажно подстицала формирање земљорадничких задруга које су биле основане на принципима државне имовине, затим период санкција и трансформације привредног и економског система који је довео до гашења многих таквих задруга, доводи нас до релативно скромног броја земљорадничких задруга које и даље функционишу на принципима друштвене својине, те су реформе у овом сегменту и те како потребне. Земљорадничке задруге са друштвеном својином имају велике проблеме у процесу добијања кредита за унапређивање пољопривредне производње, те је неопходна трансформација и решавање питања имовине. Глобални проблеми са којима се суочавају земљорадничке задруге у јесу: неадекватна законска регулатива, нерешено питање задружне имовине, непостојање мера фискалне политике и других видова подршке задругама као специфичном облику пословања, мали обртни капитал и немогућност аплицирања за кредитна средства, непознавање основних задружних начела, лоши капацитети управљања у задругама. Иако посматрамо модерно задругарство у Европи које подразумева форму акционарског друштва које је изузетно профитно оријентисано у циљу остваривања профита за своје задругаре, због својевременог краха, данас постоји бојазан свих пољопривредника да се на било који начин удружују. Земљорадничке задруге добијају све више на значају посебно у текућој

години првенствено захваљујући Мерама подршке Владе Републике Србије које су усмерене на оснаживање постојећих и формирање нових земљорадничких задруга а са цињем унапређења живота руралног становништва и оживљавање села, кроз враћање становништва из урбаних у руралне средине. . Међутим, без удруживања нема ни опстанка пољопривредника, те је то један од основних мотива којим се проактивни пољопривредници данас воде. На територији општине Бајина Башта последњих десет година је приметан интензивнији тренд оснивања различитих званичних, правних форми удруживања пољопривредних произвођача из различитих области. Са територије општине Бајина Башта регистровано је 7 Удружења која обављају своју делатност у области пољопривреде и сви су активни по статусу и по делатности и то Удружење професионалних пчелара „Оморика“ Бајина Башта , Удружење Друштво пчелара „Полен“ Бајина Башта , Удружење пчелара „Тара“ Перућац , Удружење произвођача „ББ Боровница“, Удружење „ДРИНСКИ СИМЕНТАЛАЦ, Удружење произвођача јагодичастог воћа „Малина“ Бајина Башта и Удружење жена „ТАРСКЕ ОРХИДЕЈЕ“ чија делатност се заснива на неговању традиције, домаће радиности и старих заната. Крајем 2018. и почетком 2019. године основано је и Удружење „Локална акциона група Тара-Дрина“ од стране цивилног, јавног и приватног сектора са територије општине Бајина Башта и града Ужица као неопходан услов за спровођење LEADER пројекта ЕУ. У Току 2020. године планирана је израда Стратегије руралног развоја ЛАГ-а. .

Трансфер знања и информација: Успостављање одрживих институција, правила и политика који гарантују равнопараван приступ капиталу пре свега земљишту, води, шумама, технологијама, тржишту роба, финансијском тржишту и другим сервисима и који допуштају руралном становништву партиципацију у одлучивању, предуслов су ефикасног и одрживог трансформисања руралних подручја. Министарство пољопривреде, шумарства и водопривреде Републике Србије обавља послове државне управе који се односе на: стратегију и политику развоја пољопривреде и прехранбене индустрије, предлагање законских и подзаконских аката, анализу производње и тржишта пољопривредних производа, билансе пољопривредно-прехранбених производа и систем робних резерви основних пољопривредно-прехранбених производа, рурални развој, стручне пољопривредне службе, предлагање системских решења и мера заштите при увозу пољопривредних и прехранбених производа, стварање услова за приступ и реализацију пројеката из делокруга Министарства који се финансирају из средстава пред-приступних фондова ЕУ, донација и других облика развојне помоћи, мере подстицаја за унапређење пољопривредне производње, управљање пољопривредним земљиштем у државној својини, функционисање тржишта, стратегију и политику развоја трговине, унутрашњу трговину, промет робе и услуга и друге послове унутар органа Управе за ветерину, Управе за заштиту биља, Републичке дирекције за воде и Управе за шуме који су у саставу Министарства. Министарство пољопривреде, шумарства и водопривреде је 2007. године успоставило Мрежу за подршку руралном развоју у циљу уједначеног и убрзаног развоја руралних подручја у Србији, кроз ангажовање, изградњу и унапређење капацитета локалних заједница, као и обезбеђења двосмерног протока информација између централног и локалног нивоа. Основни циљеви Мреже за подршку руралном развоју су јачање постојећих и развој нових руралних потенцијала, организовање ефикасног и благовременог система прикупљања информација и података који су од кључног значаја за програмирање, мониторинг и евалуацију мера руралног развоја, унапређење вертикалне и хоризонталне размене информација, идентификовање локалних актера и стејкхолдера, као и подршка локалним и регионалним иницијативама усмереним ка руралном развоју, побољшање услова за развој руралних подручја у Србији, унапређење животног стандарда, као и успостављање адекватних услова за креирање нових радних места. Током свих година уназад, ове канцеларије пролазиле су различите обуке како би обезбедиле адекватне техничке, кадровске и стручне капацитете неопходне за спровођење LEADER пројекта ЕУ. Рад Мреже за подршку руралног развоја доминантно финансира Министарство надлежно за пољопривреду. Пренос знања, корисних информација и примера добре праксе на територији општине Бајина Башта је у надлежности Пољопривредне саветодавне и стручне службе Ужице (ПССС Ужице). Према податку ПССС Ужице за 2019 годину ова служба има 24 одабрана газдинства са територије општине Бајина Башта. Ова пољопривредна саветодавна служба, као део Министратсва пољопривреде, шумарства и водопривреде поред општине Бајина Башта покрива и све остале локалне самоуправе Златиборског округа, са изузетком Ариља које покрива саветодавна служба из Чачка. Суштински задатак ПССС-а јесте унапређење пољопривредне поризводње, кроз трансфер знања и модернизацију производње кроз увођење новог, модернијег сортимента, као и нових раса стоке који задовољавају потребе савременог тржишта. Сарадња са Пољопривредном службом из године у годину се унапређује. Иако је доста урађено у овом сегменту у протеклим годинама, ипак је неопходно обезбедити веће капацитете стручних

пољопривредних служби, на принципима одрживости. У исто време је неопходно обезбедити и већи спектар и квалитет услуга који се пружа пољопривредним произвођачима како би саме службе на тржишту заузеле бољу позицију и на тај начин повећали приходе од рада у тржишним условима чиме ће се обезбедити већа одрживост самог пројекта. Поред ПССС Ужице подршку развоју пољопривреде на територији општине Бајина Башта пружа и канцеларија за пољопривреду при Општинској управи. У зимским месецима када су пољопривредни радови на мировању, представници ове локалне канцеларије у сарадњи са релевантним пољопривредним институцијама организују обуке, предавања, радионице на актуелне теме из области воћарства, сточарства и других области пољопривреде. Предавачи који држе обуке су из реномираних институција из области пољопривреде као што су Пољопривредни факултет Земун, Пољопривредни факултет Нови Сад, Институт за воћарство Чачак, Институт за крмно биље из Крушевца и сл. Обуке и радионице које се организују на територији општине се раде у складу са потребама као и у складу са интересовањем пољопривредних произвођача из овог подручја. Пољопривредно образовање у Републици Србији је на незавидном нивоу и поред шест факултета и низа специјализованих институција које се баве питањима из области пољопривреде. Сам трансфер знања од истраживача према пољопривредном произвођачу је генерално на ниском нивоу. Поменута проблематика захтева јачање и развијање пољопривредних стручних служби како би се на адекватан начин пољопривредници информисали о новим технологијама које је неопходно применити у процесу производње и прераде. Целокупни систем образовања у пољопривреди је под надлежношћу Министарства за просвету и науку које је одговорно за формулисање и спровођење програма образовања, с тим да се у протекле две деценије питање примене савремене технологије у пољопривреди запостављало. Поред шест факултета, постоје и две више школе као и низ средњих школа које се баве питањима пољопривреде. Наставне програме у средњим и високим школама треба усмерити на интердисциплинарни приступ који ће омогућити усвајање нових знања из области тржишта (управљање, планирање, комерцијално пословање, маркетинг), очувања сеоског подручја и његова интеграција у савремене друштвене токове (информатичка, еколошка, социолошка, хуманистичка знања). Врло је битно извршити одређене реформе како би се ниво знања у области пољопривреде подигао на виши ниво. Додатни вид подршке представљају и локалне радио станице и локална телевизија које прате спроведене активности и пружају информације и обавештења из области пољопривреде.

Програм мера подршке за спровођење пољопривредног развоја у Републици Србији

ТАБЕЛАРНИ ПРИКАЗ ПЛАНИРАНИХ МЕРА И ФИНАНСИЈСКИХ СРЕДСТАВА

Табела 1. Мере директних плаћања

Редни број	Назив мере	Шифра мере	Планирани буџет за текућу годину без пренетих обавеза (у РСД)	Износ постицаја по јединици мере (апсолутни износ у РСД)	Износ подстицаја по кориснику (%) (нпр. 30%, 50%, 80%)	Максимални износ подршке по кориснику (ако је дефинисан) (РСД)	Пренете обавезе
1	Регреси	100.1	1.000.000,00	1.500,00	0	0,00	0,00
	УКУПНО		1.000.000,00				

Табела 2. Мере кредитне подршке

Редни број	Назив мере	Шифра мере	Планирани буџет за текућу годину без пренетих обавеза (у РСД)	Износ постицаја по јединици мере (апсолутни износ у РСД)	Износ подстицаја по кориснику (%) (нпр. 30%, 50%, 80%)	Максимални износ подршке по кориснику (ако је дефинисан) (РСД)	Пренете обавезе
	УКУПНО						

Табела 3. Мере руралног развоја

Редни број	Назив мере	Шифра мере	Планирани буџет за текућу годину без пренетих обавеза (у РСД)	Износ подстицаја по кориснику (%) (нпр. 30%, 50%, 80%)	Максимални износ подршке по кориснику (ако је дефинисан) (РСД)	Пренете обавезе
1	Инвестиције у физичку имовину пољопривредних газдинстава	101	6.500.000,00	50	200.000,00	0,00
2	Успостављање и јачање удружења у области пољопривреде	102	500.000,00	100	0,00	0,00
3	Органска производња	201.3	100.000,00	100	0,00	0,00
4	Подршка младима у руралним подручјима	303	3.000.000,00	70	200.000,00	0,00
5	Економске активности у циљу подизања конкурентности у смислу додавања вредности кроз прераду као и на увођење и сертификација система безбедности и квалитета хране, органских производа и производа са ознаком географског порекла на газдинствима	304	500.000,00	100	0,00	0,00
	УКУПНО		10.600.000,00			

Табела 4. Посебни подстицаји

Редни број	Назив мере	Шифра мере	Планирани буџет за текућу годину без пренетих обавеза (у РСД)	Износ подстицаја по јединици мере (апсолутни износ у РСД)	Износ подстицаја по кориснику (%) (нпр. 30%, 50%, 80%)	Максимални износ подршке по кориснику (ако је дефинисан) (РСД)	Пренете обавезе
1	Подстицаји за спровођење одгајивачких програма, ради остваривања одгајивачких циљева у сточарству	401	200.000,00	0,00	100	0,00	0,00
2	Подстицаји за промотивне активности у пољопривреди и руралном развоју	402	200.000,00	0,00	100	0,00	0,00
	УКУПНО		400.000,00				

Табела 5. Мере које нису предвиђене у оквиру мера директних плаћања, мера кредитне подршке, мера руралног развоја и посебних подстицаја

Редни број	Назив мере	Шифра мере	Планирани буџет за текућу годину без пренетих обавеза (у РСД)	Износ подстицаја по јединици мере (апсолутни износ у РСД)	Износ подстицаја по кориснику (%) (нпр. 30%, 50%, 80%)	Максимални износ подршке по кориснику (ако је дефинисан) (РСД)	Пренете обавезе
	УКУПНО						

Табела 6. Табеларни приказ планираних финансијских средстава

Буџет	Вредност у РСД
Укупан износ средстава из буџета АП/ЈЛС планираних за реализацију Програма подршке за спровођење пољопривредне политике и политике руралног развоја (без пренетих обавеза)	12.000.000,00
Планирана средства за директна плаћања	1.000.000,00
Планирана средства за кредитну подршку	0,00
Планирана средства за подстицаје мерама руралног развоја	10.600.000,00
Планирана средства за посебне подстицаје	400.000,00
Планирана средства за мере које нису предвиђене у оквиру мера директних плаћања, кредитне подршке и у оквиру мера руралног развоја	0,00
Пренете обавезе	0,00

Циљна група и значај промене која се очекује за кориснике: Циљна група овог програма су регистрована пољопривредна газдинства са територије општине Бајина Башта, њихови носиоци и чланови пољопривредног газдинства, Удружења која се баве пољопривредном производњом, предузетници и правна лица, са посебним освртом на пољопривредна газдинства чији су носиоци лица млађа од 40 година. Општина Бајина Башта овим програмом, односно дефинисаним мерама допринеће модернизацији производње и повећању продуктивности газдинстава, смањењу производних трошкова, повећању квалитета производа, хигијене и безбедности хране, увођењу нових технологија и иновација као и што бољој едукацији пољопривредних произвођача и размени искуства са пољопривредним произвођачима из други округа и региона, што је основ за успешну пољопривредну производњу. У складу са природним потенцијалом, повољан географски положај и климатски услови, здрава еколошка

средина, као и задовољавајући ресурси за развој, пре свега сточарства и воћарства и потребама самих произвођача настојимо да, кадровским и пословним решењима и финансијском подршком расположивим буџетским средствима за ову намену, омогућимо стварање повољних услова за развој пољопривреде. У Стратегији одрживог развоја општине Бајина Башта 2013-2023. године, пољопривреда и мере наведене у Програму, препознати су као један од основних стратешких праваца развоја наше општине. У 2016. години општина Бајина Башта узела је учешће у формираном Одбору за рурални развој заједно са осталим општинама Златиборског округа уз кординацију Регионалне Развојне Агенције „ Златибор“ са циљ, поред осталог, израде Стратегије развоја пољопривреде и руралног развоја општине Бајина Башта у 2017. години. Локална самоуправа настоји да активира пољопривредне произвођаче на удруживање и пружи неопходну помоћ при њивом организовању, информисаност и квалитетан рад, уз подршку пољопривредних служби и релевантних институција, са циљем лакшег и сигурнијег приступа тржишту. Циљ наведених мера је подизање продуктивности и ефикасности пољопривредне производње, а тиме и квалитета живота корисника мера. У 2019. години усвојена је Стратегија пољопривреде и руралног развоја општине Бајина Башта 2019-2024 која ће бити и основ за планирање мера подршке пољопривредној производњи кроз Програм подршке за спровођење пољопривредне политике и политике руралног развоја. .

Информисање корисника о могућностима које пружа Програм подршке за спровођење пољопривредне политике и политике руралног развоја: Информисање потенцијалних корисника о мерама које су дефинисане Програмом локалне самоуправе вршиће се: - путем штампаних обавештења која ће бити истакнута на огласним таблама Општинске управе и месних заједница, - посредством председника месних заједница, - путем локалних телевизија и радија, - давањем информација у самој Канцеларији за послове пољопривреде Општинске управе општине Бајина Башта усменим и телефонским путем, - путем мрежних оператера - слањем СМС порука, - путем сајта општине Бајина Башта на коме ће бити објављене информације које се односе на Програм подршке за спровођења пољопривредне политике и политике руралног развоја у 2020. години.

Мониторинг и евалуација: Одељење за послове урбанизма, грађевинарство, имовинско-правне, инспекцијске и комуналне делатности Општинске управе општине Бајина Башта - Канцеларија за послове пољопривреде и водопривреде бр. 19, извршиће праћење реализације Програма тако што ће статистички обрадити (пописати) податке који су показатељи ефикасности програма и извршити контролу на пољопривредном газдинству и том приликом анкетирати кориснике мера Програма. Ти показатељи се односе на: - измене и побољшање расног састава кроз широку примену вештачког осемењавања, - набављену пољопривредну механизацију и опрему у области воћарства, сточарства и ратарства, - набавку квалитетних приплодних грла, - подизање нових вишегодишњих засада воћака, - подстицање развоја органске производње, - успостављање и јачање удружења у области пољопривреде, - подршку за заштиту географског порекла производа и увођење система квалитета, - подизања нивоа знања у области воћарске и сточарске производње као доминантних грана пољопривреде на територији наше општине. Путем анкета корисника средстава из Програма извршиће се анализа која ће показати колико су спроведене мере допринеле побољшању квалитета пољопривредне производње и мотивацији становништва за бављење пољопривредом. Спроведена је примена компјутерског програма за евиденцију пољопривредних субвенција и регистрованих пољопривредних произвођача са територије општине Бајина Башта што у великој мери олакшава рад ове службе и обезбеђује далеко прецизније и детаљније податке о стању пољопривреде и потребама побољшања истог кроз дефинисане мере овог Програма.

II. ОПИС ПЛАНИРАНИХ МЕРА

2.1. Назив и шифра мере: 100.1 Регреси

2.1.1. Образложење: На територији општине Бајина Башта доминира сименталска раса говеда која са домаћим шареним говечетом у типу сименталца чини око 99 % од укупног броја говеди, а само мали проценат чини раса холштајн. Обзиром на веома повољне географске, климатске и остале услове који се односе и на велику заступљеност ливада и пашњака и дугу традицију гајења говеда, сточни фонд у погледу бројности на индивидуалним пољопривредним газдинствима, осцилира. Овом производњом доминирају мали произвођачи и општи проблем представља одрживост ове производње као и низак генетски потенцијал говеда, тако да је регресирање вештачког осемењавања крава семеном елитних бикова препознато као мера која ће утицати на побољшање расног састава у говедарству, а у складу са Законом о подстицајима у пољопривреди и руралном развоју („Сл. гласник РС“, бр.10/13, 142/14, 103/15 и 101/16) којим је дефинисано да ЈЛС могу да утврђују мере које се односе на директна плаћања, а у оквиру њих регресе за репродуктивни материјал тј. вештачко осемењавање, Стратегијом пољопривреде и руралног развоја 2014-2024, Стратегијом одрживог развоја општине Бајина Башта 2013-2023 и Стратегијом пољопривреде и руралног развоја општине Бајина Башта 2019-2024. године. Поред тога наведена мера, кроз побољшање расног састава говеда, доприноси и повећању производње и квалитета млека, по питању присуства бактерија и броја соматских ћелија у њему, а на тај начин и до повећане мотивисаности пољопривредника да сачувају грла у производном запату и да почну да повећавају њихов број. На територији општине Бајина Башта укупно има 4921 грла говеди, од чега 2998 крава. Од прерадних капацитета, на подручју општине, постоји „Млекара Спасојевић“ у месту Црвица, недалеко од Бајине Баште, која врши откуп и прераду млека која је урађена по стандардима ЕУ, капацитета 30.000 литара, која дневно откупљује и до 20 тона млека и велику пажњу поклања не само количини већ и квалитету млека. .

2.1.2. Циљеви мере: Општи циљеви: - Унапређење генетског потенцијала тј. побољшање расног састава говеда, које ће добринети повећању квалитета и квантитета млека и меса, као и контролисана репродукција говеда, -Повећање производње и побољшање продуктивности и квалитета производа, смањење трошкова производње, раст конкурентности уз прилагођавање захтевима домаћег и иностраног тржишта.

2.1.3. Веза мере са националним програмима за рурални развој и пољопривреду: Мера је усклађена са Националним програмом за пољопривреду Републике Србије (2018- 2020), који је усвојен.

2.1.4. Крајњи корисници: Крајњи корисници су физичка лица - носиоци породичног пољопривредног газдинства у активном статуса са пребивалиштем и узгојем на територији општине Бајина Башта, уписана у Регистар пољопривредних газдинстава, која ће активности реализовати на подручју општине Бајина Башта.

2.1.5. Економска одрживост: За реализацију ове мере није потребно подносити бизнис план или пројекат о економској одрживости улагања.

2.1.6. Општи критеријуми за кориснике: Регистрована пољопривредна газдинства са активним статусом са пребивалиштем на територији општине Бајина Башта, уписана у Регистар пољопривредних газдинстава и која грла узгајају на подручју општине Бајина Башта, - Да је животиња која је предмет захтева обележена и регистрована у складу са законом којим се уређује ветеринарство, - у Регистру имају пријављен одговарајући сточни фонд (податке о врсти животиња и броју газдинства (ХИД) на којима се држе или узгајају, - Грла морају бити у власништву носиоца или члана регистрованог пољопривредног газдинства. - Услуге реализоване у току новембра и децембра месеца претходне године и у току календарске 2020. године, ће се сматрати прихватљивим за надокнаду трошкова. - У току једне календарске године, регистрована пољопривредна газдинства имају право само на прво вештачко осемењавање јуница и крава. .

2.1.7. Специфични критеријуми: Нема, за реализацију ове мере корисник је у обавези да испуни само

опште критеријуме.

2.1.8. Листа инвестиција у оквиру мере:

Шифра инвестиције	Назив инвестиције
100.1.1	Регрес за репродуктивни материјал (вештачко осемењавање)

2.1.9. Критеријуми селекције:

Редни број	Тип критеријума за избор	Да/Не	Бодови
1		не	

2.1.10. Интензитет помоћи: Регресирање вештачког осемењавања јуница и крава вршиће се у фиксном износу од 1.500,00 динара по грлу.

2.1.11. Индикатори/показатељи:

Редни број	Назив показатеља
1	Број пољопривредних газдинстава која су остварила регрес за вештачко осемењавање крава
2	Број осемењених грла

2.1.12. Административна процедура: Мера ће бити спроведена од стране Општинске управе општине Бајина Башта - Одељења за послове урбанизма, грађевинарства и имовинско-правне послове, Канцеларија бр.19 - за послове пољопривреде и водопривреде. Након доношења Одлуке о расподели средстава, инвестиција која ће се финасирати у оквиру ове мере ће се спроводити кроз Јавни позив или Конкурс за подношење захтева са прецизираним условима и неопходном документацијом уз спровођење што боље информисаности. Достављени захтеви ће бити административно проверени од стране Канцеларије за пољопривреду и водопривреду бр.19 у погледу комплетности и административне усаглашености и прихватљивости у складу са општим критеријумима за ову меру. Захтеви се подносе на обрасцу који прописује надлежни орган, а који садржи основне податке подносиоца захтева (име и презиме, адреса и место становања, број пољопривредног газдинства, идентификациони број газдинства (ХИД), контакт телефон, број текућег рачуна код пословне банке, број ушне маркице осемењеног грла и број осемењених грла). Детаљне административне провере се спроводе пре одобравања захтева у смислу утврђивања потпуности захтева, испуњености услова и комплетности тражене документације. Захтеви који се поднесу комплетни, благовремено и у складу са условима Конкурса ће бити исплаћени по редоследу њиховог пристизања до утрошка расположивих средстава. Исплата ће се вршити налогом за пренос на текући рачун корисника средстава. .

2.2. Назив и шифра мере: 101 Инвестиције у физичку имовину пољопривредних газдинстава

2.2.1. Образложење: Према попису пољопривреде из 2012. године, од укупног броја од 2948 трактора и комбајна регистрованих и пописаних на територији општине Бајина Башта, 2815 је старије од 10 година. Спровођење ове мере у претходним годинама указало је да је највећа потреба пољопривредних газдинстава за обновом пољопривредне механизације и опреме. Што се прикључних машина тиче, према попису пољопривреде из 2012. године на територији општине Бајина Башта налази се 7159 прикључних машина. Више од 70% ових прикључних машина је старије од 10 година. За регресирање набавке механизације у претходне две године у општини Бајина Башта поднето је 550 захтева што указује на потребу за овим видом подршке и потребу повећања износа опредељеног за спровођење ове мере којом се настоји да се тренутно стање, по питању старости механизације, ублажи. Обзиром да техничко-технолошка опремљеност пољопривредног сектора захтева значајније инвестиције у модернизацију производње пољопривредних газдинстава, као и опрему, технологију и јачање производног ланца ова мера је препозната и у Стратегији одрживог развоја општине Бајина Башта 2013-2023 и у складу са Стратегијом пољопривреде и руралног развоја 2014-2024. Преглед по секторима: Сектор Млеко:

Сектором доминирају мали произвођачи, одржива и делимично одржива газдинства. На територији општине Бајина Башта укупан број грла говеда је 4921, а од тог броја крава је 2998. Општи проблем представља низак ниво квалитета произведеног млека и низак ниво производње по крави, што доводи до непрофитабилног пословања произвођача. Већа газдинства се суочавају са лошом технологијом у исхрани животиња, недостатком напредног генетског узгоја и лошим условима држања стоке. Побољшање начина складиштења и хлађења млека, као и развој производа са додатом вредношћу су начини на који се може побољшати конкурентност и квалитет производа. Сектор Месо: Бајина Башта је у ранијем периоду била препозната као велики произвођач и одгајивач, пре свега, јунади за тов. Данас се овај сектор углавном своди на већи број малих мешовитих фарми које производе млеко и месо што је довело до пада производње меса, а поред тога ове фарме нису специјализоване, не користе правилно пашњаке и квалитет коришћене сточне хране није задовољавајући, неодговарајућа је технологија исхране, као и услови смештаја животиња. Интервенције у оквиру ове мере ће бити усмерене на подршку сектору у набавци квалитетних приплодних грла оваца које се користе за производњу меса и то пре свега за набавку двисака старости од 6 до 18 месеци и овнова старости до 36 месеци.. Сектор Воће, грожђе и поврће: Иако ова газдинства карактерише специјализована производња, кључни проблем овог сектора је уситњеност поседа. Од укупно 2888 ха под воћем на територији општине Бајина Башта, плантажних засада је на 1198 ха, а екстензивних на 1690 ха. Од воћних врста доминира шљива и малина, са све већом тенденцијом повећања површина под култивисаном високожбунастом боровницом. У складу са условима које диктира тржиште долази постепено и до промене у сортименту постојећих воћних врста које се гаје. Такође, високи трошкови производње и немогућност утицаја на цене доводе до ниског нивоа профита, а самим тим и до немогућности инвестирања у нове капацитете. Низак степен образовања и стручне оспособљености ствара потешкоће када је реч о правилној употреби савремене опреме и коришћењу инпута, сортирању, паковању и складиштењу, примени савремених метода за наводњавање, што резултира проблемом у ланцу прераде воћа, грожђа и поврћа обзиром да фабрике не добијају довољне количине високо квалитетних производа. Сектор Остали усеви (житарице, уљарице, шећерна репа) : На територији општине Бајина Башта приноси већине усева су нижи у односу на просек ЕУ земаља услед ограничене употребе минералних ђубрива и сертификованог семена, пре свега због недостатка финансијских средстава, технолошке заосталости и неефикасног система трансфера технологије. Осим тога техничка опремљеност газдинства, односно механизација која се користи у ратарству је застарела, посебно у области заштите животне средине. У складу са горе наведеним проблемима, постоји потреба да се кроз ову меру утиче на повећање приноса и побољшање агро-технологије, као и модернизацију производње. Од житарица доминирају пшеница и кукуруз који се гаје претежно у долини реке Дрине и количине које се произведу углавном подмирују потребе пољопривредних газдинстава за исхрану стоке. Сектор Пчеларство: Пчеларство представља пољопривредну делатност која је задњих година веома примамљива за пољопривредне произвођаче и која почиње да се тржишно усмерава у правцу прихватања услова и стандарда ЕУ. На територији општине Бајина Башта регистровано је три Удружења пчелара: Удружење пчелара «Оморика», Удружење пчелара «Полен» и Удружење пчелара «Тара». Према Попису пољопривреде 2012. године на територији општине Бајина Башта има 6508 кошница пчела. У задње време општина Бајина Башта одржала је пар састанака са члановима наведених Удружења на тему заштите географског порекла меда са подручја Националног парка Тара чије подручје обилује посебном и изузетном флором и великим бројем медоносних биљака, а које су присутне само на овом подручју. Мера инвестиције у физичка средства пољопривредних газдинстава подржава мала и средња пољопривредна газдинства у циљу унапређења процеса производње, продуктивности, конкурентности као и технолошког оспособљавања газдинстава, а све ради постизања веће економске ефикасности, веће оријентисаности ка тржишту и дугорочне одрживости. .

2.2.2. Циљеви мере: Општи циљеви: - Стабилност дохотка пољопривредних газдинстава, повећање производње и побољшање продуктивности и квалитета производа; - Смањење трошкова производње; - Унапређење техничко-технолошке опремљености и одрживо управљање ресурсима и заштите животне средине; - Раст конкурентности уз прилагођавање захтевима домаћег и иностраног тржишта; - Усклађивање са правилима ЕУ, њеним стандардима, политикама и праксама. Специфични циљеви по секторима: Сектор: Млеко - Повећање ефикасности, конкурентности и одрживости производње млека путем циљаних инвестиција на малим и средњим газдинствима; Повећање квалитета млека, нарочито у микробиолошком погледу (смањење броја бактерија и соматских ћелија); Усвајање добре пољопривредне праксе, као и прилагођавање производа захтевима савременог тржишта; Унапређење производне

инфраструктура и опреме. Сектор: Месо - Повећање ефикасности, конкурентности и одрживости производње меса на малим и средњим газдинствима (говеда, овце, козе и свиње); Унапређење квалитета меса говеда, коза, оваца и свиња у складу са националним стандардима; Повећање учешћа товних раса; Достицање стандарда у области добробити и здравља животиња, хигијене и заштите животне средине; Побољшање квалитета и конзистентности производње кроз инвестиције у опрему и објекте. Сектор: Воће, грожђе и поврће -Побољшање квалитета машина и опреме ради смањења губитака након бербе; Повећање површина под интензивним засадима; Повећање наводњаваних површина системом кап по кап, повећање површина под противградном мрежом и др. Сектор: Остали усеви (житарице, уљарице, шећерна репа) - Унапређење стања механизације на газдинствима; Повећање наводњаваних површина. Сектор: Пчеларство - Повећање производње пчеларских производа; Повећање прихода у домаћинствима која се баве пчеларском производњом; Повећање степена запослености у сектору; Достицање стандарда у области заштите животне средине. .

2.2.3. Веза мере са националним програмима за рурални развој и пољопривреду: Мера је усклађена са Националним програмом за рурални развој Републике Србије (2018- 2020), који је усвојен. Канцеларија за пољопривреду поседује програмски софтвер који даје могућност увида за свако лице које је поднело захтев за субвенције из Програма подршке за спровођење пољопривредне политике и политике руралног развоја општине Бајина Башта као и све податке о том лицу, мери, врсти инвестиције и приложеној документацији која се чува у скенираној форми, а поред тога, сваки захтев са траженом документацијом заводи се на општинској писарници и чува у штампаној форми у оквиру омота списка.

2.2.4. Крајњи корисници: Крајњи корисници мере су физичка лица носиоци регистрованог пољопривредног газдинства са активним статусом у складу са Правилником о упису у регистар пољопривредних газдинстава и обнови регистрације са пребивалиштем и производњом на територији општине Бајина Башта.

2.2.5. Економска одрживост: Подносилац захтева не мора да докаже економску одрживост инвестиције у 2020. години кроз одређену форму бизнис план.

2.2.6. Општи критеријуми за кориснике: - Корисник мора бити уписан у Регистар пољопривредних газдинстава као носилац регистрованог пољопривредног газдинства које се налази у активном статусу; - Да има пребивалиште и да обавља производњу на територији општине Бајина Башта; - Да је измирио обавезе по основу локалних јавних прихода на дан издавања Уверења. - Да у регистру има пријављен одговарајући сточни фонд (податке о врсти животиња и броју газдинства (ХИД) на којем се држе или узгајају). - Да у Регистру има уписано пољопривредно земљиште под производњом биљних култура за које је инвестиција везана. - Да за инвестицију за коју подноси захтев, не користи подстицаје по неком другом основу (субвенције, подстицаји, донације), односно да иста инвестиција није предмет другог поступка за коришћење подстицаја, осим подстицаја у складу са посебним прописом којим се уређује кредитна подршка регистрованим пољопривредним газдинствима, потписивање изјаве да не постоји захтев за исто улагање у другим јавним фондовима. - Да је предметну инвестицију за коју подноси захтев у потпуности реализовао у периоду од 01. јануара 2020. године до дана подношења захтева. - Да вредност инвестиције за набавку нове опреме и механизације не може бити мања од 15.000,00 динара укључујући и ПДВ и да износ појединачног рачуна буде једнак или већи од 1.000,00 динара укључујући и ПДВ , а максималан износ повраћаја за набавку уматичених двисака и овнова је 20.000,00 динара по грлу. -Да може користити субвенције за више инвестиција у оквиру мера руралног развоја из различитих сектора и остварити повраћај максимално до 200.000,00 динара по газдинству без обзира на вредност инвестиција. - Да подносилац захтева може поднети један или више захтева за подстицаје.

2.2.7. Специфични критеријуми: - Прихватљиви корисници за меру 101.1., а у вези инвестиција у оквиру ове мере под шифром : 101.1.1. за набавку квалитетних приплодних грла млечних раса - говеда која су познатог порекла и под контролом основне одгајивачке организације: су регистрована пољопривредна газдинства која на крају инвестиције у свом власништву, односно у власништву члана РПГ морају имати минимум 3 до максимум 100 квалитетних приплодних грла говеда млечних раса што доказују Потврдом о броју женских приплодних грла говеда издата од стране Основне одгајивачке организације којој то газдинство припада. Прихватљиви корисници су регистрована пољопривредна газдинства која су извршила набавку квалитетних женских приплодних грла млечне и комбиноване расе говеда статости од 12 до 36 месеци у моменту издавања рачуна о набавци. Да квалитетну приплодну

јуницу тј. краву која је предмет захтева користи за даљу репродукцију на свом газдинству 3 године од дана набавке. У случају угинућа или принудног клања квалитетног приплодног грла, корисник подстицаја није дужан да врати подстицајна средства ако у року од 60 дана од дана угинућа или принудног клања исто пријави и достави доказ издат од стране надлежне ветеринарске службе, а у супротном је дужан да врати новац добијен по основу субвенције за предметно грло са каматом и одузимањем права за коришћење подстицаја по основу субвенција у периоду од 3 године. Добављач и подносилац захтева не смеју представљати повезана лица у смислу Закона којим се уређују јавне набавке. Корисник субвенције за ову инвестицију може поднети захтев за само једно грло. Прихватљиви корисници за меру 101. 1. , а у вези инвестиција у оквиру ове мере под шифром : 101.1.3., 101.1.5., 101.1.8., 101.1.9., 101.1.10., 101.11., 101.1.12. и 101.1.13. су: - Пољопривредна газдинстава која у свом власништву, односно у власништву члана РПГ поседују од 1 до 19 млечних крава; Да механизацију и опрему које су предмет субвенционисања не отуђе наредне 3 године од момента подношења захтева. - Прихватљиви корисници, за меру 101. 1, а у вези инвестиције под шифром: 101.1.17. - набавка нових машине и опрема за наводњавање усева су: - Пољопривредна газдинстава која у свом власништву, односно у власништву члана РПГ поседују максимално 100 млечних крава. Сектор месо: Прихватљиви корисници за меру 101.2.1. су пољопривредна газдинства која: - У случају када се ради о набавци квалитетних приплodних животиња тј. двисака и овнова, на крају инвестиције поседују у свом власништву, односно у власништву члана РПГ: 10-300 квалитетних приплodних грла оваца / коза, - Купе мушка приплodна грла оваца старости од 6 до 36 месеци; - Чији је носилац газдинства власник животиње која је предмет захтева или је власник животиње члан пољопривредног газдинства подносиоца захтева; - Мушка приплodна грла оваца, која су предмет захтева, користе за даљу репродукцију на свом газдинству најмање 2 године од момента предаје захтева. - Ако је из оправданих разлога неопходно уклањање, отуђење грла да се правда адекватном документацијом без повраћаја средстава на име коришћене субвенције; - Корисник мере дужан је да приликом отуђења обавести даваоца субвенције о уклањању, отуђењу тј. промени над власнишвом предметног грла у противном сноси санкције и то враћањем новчаног износа по основу субвенције са каматом као и одузимањем права за коришћење подстицаја по основу субвенција у периоду од 3 године; - Грла која су предмет подстицаја морају бити познатог порекла и под контролом основне одгајивачке организације; - Добављач и подносилац захтева не смеју представљати повезана лица у смислу Закона којим се уређују јавне набавке. Корисник субвенције за ову инвестицију може поднети захтев за највише два грла. Прихватљиви корисници за меру 101.2., а у вези инвестиција у оквиру ове мере под шифром: 101.2.5., 101.2.10., 101.2.11. и 101.2.14. и 101.2.18. су: - Пољопривредна газдинстава која у Регистру објеката у складу са Правилником о регистрацији, односно одобравању објеката за узгој, држање и промет животиња («Службени гласник РС», бр.36-2017) имају регистроване објекте са капацитетима за тов/узгој: мање од 20 јунади и/или мање од 150 грла приплodних оваца/коза и/или мање од 30 приплodних крмача и/или мање од 100 товљеника свиња у турнусу. Да механизацију и опрему које су предмет субвенционисања не отуђе наредне 3 године од момента подношења захтева. Сектор - Воће, грљке и поврће: - Прихватљиви корисници за меру 101.4., а у вези инвестиција у оквиру ове мере под шифром: 101.4.1. су пољопривредна газдинства која: - у случају подизања нових или обнављања постојећих (крчење и подизање) производних (са наслоним) и матичних засада воћака и винове лозе, имају, на крају инвестиције: 01-50 ха јагодастих врста воћака и хмеља, 0,3-100 ха другог воћа, 0,2-100 ха винове лозе, - су подигла засаде воћа у јесен 2019. године или на пролеће 2020. године. - Прихватљиви корисници за меру 101.4., а у вези инвестиција у оквиру ове мере под шифром: 101.4.2. су: - пољопривредна газдинства, која на крају инвестиције имају у свом власништву мање од 0,5 ха пластеника или мање од 3 ха производње поврћа на отвореном простору. - Прихватљиви корисници за меру 101.4., а у вези инвестиција у оквиру ове мере под шифром: 101.4.3., 101.4.4., 101.4.19., 101.4.20. , 101.4.21., 101.4.23., 101.4.24. и 101.4.28. су: - пољопривредна газдинстава која имају мање од 2 ха јагодичастог воћа и хмеља; односно мање од 5 ха другог воћа, односно 0,1-50 ха цвећа, односно 0,2-100 ха винове лозе. Да механизацију и опрему које су предмет субвенционисања не отуђе наредне 3 године од момента подношења захтева Сектор - Остали усеви (житарице, уљарице, шећерна репа): - Прихватљиви корисници, за меру 101. 5. , а у вези инвестиција у оквиру ове мере под шифром : 101.5.1., 101.5.2., 101.5.3., 101.5.4. и 101.5.6. су: - Пољопривредна газдинстава која имају мање од 50 ха земљишта под осталим усевима . Да механизацију и опрему које су предмет субвенционисања не отуђе наредне 3 године од момента подношења захтева - Прихватљиви корисници, за меру 101. 5, а у вези инвестиције под шифром: 101.5.10.- набавка машина и опреме за наводњавање усева су: -Пољопривредна газдинстава која имају мање од 100 ха земљишта под осталим усевима. Сектор - Пчеларство : - Прихватљиви корисници, за меру 101. 6. , а у вези инвестиција у оквиру ове мере под шифром : 101.6.1. и

101.6.2. су: - Пољопривредна газдинстава која имају најмање 5 кошница, а највише 500 кошница пчела. Да опрему која је предмет субвенционисања не отуђе наредне 3 године од момента подношења захтева. - Да је пчелиње друштво, које је предмет субвенције, уредно пријављено и обележено од стране надлежне ветеринарске станице. .

2.2.8. Листа инвестиција у оквиру мере:

Шифра инвестиције	Назив инвестиције
101.1.1	Набавка квалитетних приплодних грла млечних раса: говеда, оваца и коза
101.1.3	Опрема за мужу, хлађење и чување млека на фарми, укључујући све елементе, материјале и инсталације
101.1.5	Машине и опрема за припрему сточне хране, за храњење и напајање животиња (млинови и блендери/мешалице за припрему сточне хране; опрема и дозатори за концентровану сточну храну; екстрактори; транспортери; микс приколице и дозатори за кабасту сточну храну;
101.1.8	Опрема за фиксне ограде и електричне ограде за пашњаке/ливаде
101.1.9	Машине за примарну обраду земљишта
101.1.10	Машине за допунску обраду земљишта
101.1.11	Машине за ђубрење земљишта
101.1.12	Машине за сетву
101.1.13	Машине за заштиту биља
101.1.17	Машине и опрема за наводњавање усева
101.2.1	Набавку квалитетних приплодних грла говеда, оваца, коза и свиња које се користе за производњу меса
101.2.5	Машине и опрема за складиштење и припрему сточне хране, за храњење и појење животиња (млинови и блендери/мешалице за припрему сточне хране; опрема и дозатори за концентровану сточну храну; екстрактори; транспортери; микс приколице и дозатори за кабасту ст
101.2.10	Машине за примарну обраду земљишта
101.2.11	Машине за допунску обраду земљишта
101.2.14	Машине за заштиту биља
101.2.18	Машине и опрема за наводњавање усева
101.4.1	Подизање нових или обнављање постојећих (крчење и подизање) вишегодишњих засада воћака, хмеља и винове лозе
101.4.2	Подизање и опремање пластеника за производњу поврћа, воћа, цвећа и расадничку производњу
101.4.3	Подизање, набавка и опремање система противградне заштите у воћњацима и вишегодишњим засадима
101.4.4	Подизање/набавка жичаних ограда око вишегодишњих засада
101.4.19	Машине за примарну обраду земљишта
101.4.20	Машине за допунску обраду земљишта
101.4.21	Машине за ђубрење земљишта
101.4.23	Машине за садњу
101.4.24	Машине за заштиту биља
101.4.28	Машине, уређаји и опрема за наводњавање усева
101.5.1	Машине за примарну обраду земљишта
101.5.2	Машине за допунску обраду земљишта
101.5.3	Машине за ђубрење земљишта
101.5.4	Машине за сетву
101.5.6	Машине за заштиту биља
101.5.10	Машине и опрема за наводњавање усева
101.6.1	Набавка нових пчелињих друштава
101.6.2	Набавка опреме за пчеларство

2.2.9. Критеријуми селекције:

Редни број	Тип критеријума за избор	Да/Не	Бодови
1	Критеријуми селекције се не примењују при реализацији мере већ се средства одобравају по редоследу подношења потпуних захтева. Јавни позив ће бити отворен до утрошка планираних средстава, а најкасније до 15.12.2020. године		

2.2.10. Интензитет помоћи: Сектор млеко - за шифру инвестиције 101.1.1. набавка женских квалитетних приплодних грла млечне и комбиноване расе - јуница и крава старости од 12 до 36 месеци повраћај средстава је у износу од 50 % на основицу без ПДВ-а, а максималан износ субвенције износи 80.000,00 динара по грлу без обзира на вредност инвестиције. Повраћај средстава се може остварити за једно набављено грло; за шифре инвестиција 101.1.3., 101.1.5., 101.1.8., 101.1.9., 101.1.10., 101.1.11., 101.1.12., 101.1.13. и 101.1.17., износ подстицаја је 50 % од вредности реализоване инвестиције, без ПДВ-а, при чему вредност инвестиције не може бити мања од 15.000,00 динара. Сектор месо - за шифре инвестиција 101.2.1. износ подстицаја је 50 % од вредности реализоване инвестиције, без ПДВ-а, - Максималан износ повраћаја за набавку уматичених двисака и овнова је 20.000,00 динара по грлу. - Корисник подстицаја може поднети захтев за куповину максимално 2 приплодна грла. Сектор - Воће, грожђе и поврће - за шифру инвестиције 101.4.1., 101.4.2., 101.4.3., 101.4.4., 101.4.19., 101.4.20., 101.4.21., 101.4.23., 101.4.24. и 101.4.28. ., износ подстицаја је 50 % од вредности реализоване инвестиције, без ПДВ-а, при чему вредност инвестиције 101.4.2., 101.4.3., 101.4.4., 101.4.19., 101.4.20., 101.4.21., 101.4.23., 101.4.24. и 101.4.28. не може бити мања од 15.000,00 динара. Сектор - Остали усеви (житарице, уљарице, шећерна репа) - за шифре инвестиција 101.5.1., 101.5.2., 101.5.3., 101.5.4., 101.5.6. и 101.5.10., износ подстицаја је 50% од вредности реализоване инвестиције, без ПДВ-а, при чему вредност инвестиције не може бити мања од 15.000,00 динара. Сектор пчеларство - за шифре инвестиција 101.6.1., и 101.6.2., износ подстицаја је 50% од вредности реализоване инвестиције, без ПДВ-а, при чему вредност инвестиције не може бити мања од 10.000,00 динара. Корисник подстицајних средстава може остварити максималан износ субвенције до 200.000,00 динара без обзира на вредност инвестиција.

2.2.11. Индикатори/показатељи:

Редни број	Назив показатеља
1	Укупан број подржаних инвестиција
2	Број газдинстава која су модернизовала производњу
3	Укупна вредност инвестиција у физичка средства
4	Број набављених грла

2.2.12. Административна процедура: Мера ће бити спроведена од стране Општинске управе општине Бајина Башта - Одељења за послове урбанизма, грађевинарства и имовинско - правне послове, Канцеларија бр. 19 - за послове пољопривреде и водопривреде . Након доношења Одлуке о расподели средстава инвестиције у оквиру ове мере реализоваће се кроз Јавни позив или Конкурс за подношење захтева са прецизираним условима, неопходном документацијом и роковима за подношење захтева уз спровођење што боље информисаности. Конкурс ће бити отворен до утрошка планираних средстава, а најкасније до 15.12.2020. године. Захтеви, заједно са неопходном документацијом, се подносе на одговарајућем обрасцу који се може добити у Канцеларији за пољопривреду и водопривреду бр. 19. Након пријема захтева, надлежни орган ће извршити административну проверу комплетности, административне усаглашености и прихватљивости захтева, по редоследу њиховог пристизања. Након утврђивања испуњености услова дефинисаних Јавним позивом, надлежни орган доноси Решење о праву на коришћење и исплати подстицаја према редоследу пристизања захтева, а одобрена средства уплаћиваће се на наменски рачун регистрованог пољопривредног газдинства након склапања Уговора са корисником средстава. Финансирање захтева вршиће се до утрошка средстава предвиђених за ову намену Одлуком о буџету општине Бајина Башта за 2020.годину («Сл. лист општине Бајина Башта» бр. 14/2019). Захтеви са документацијом се подносе на шалтеру писарнице Општинске управе општине Бајина Башта од дана објављивања Јавног позива до утрошка средстава предвиђених за ову намену, а најкасније до 15.12.2020. године. Корисници субвенција су обавезни да надлежном органу омогуће контролу на терену. .

2.3. Назив и шифра мере: 102 Успостављање и јачање удружења у области пољопривреде

2.3.1. Образложење: На територији општине Бајина Башта постоји 7 удружења пољопривредника : Удружење пчелара «Оморика», Удружење пчелара «Полен», Удружење пчелара «Тара», Удружење произвођача јагодастог воћа «Малина ББ», Удружење произвођача боровнице «ББ Боровница», Удружење произвођача млека и приплодне стоке «Дрински Сименталац» и Удружење жена „Тарске орхидеје“. Пољопривредници су увидели значај удруживања око истих циљева у оквиру сродних послова па све више прибегавају формирању удружења. Поред тога што је од великог значаја за даљи развој пољопривреде формирање удружења у пуној мери олакшава рад и подршку стручних служби које у оквиру једног удружења имају људе истих интересовања. Недостатак знања и добрих примера из праксе су једни од кључних проблема који се решавају удруживањем и подршком удружењима од стране општине.

2.3.2. Циљеви мере: Општи циљеви: -Унапређење рада постојећих удружења у области пољопривреде кроз посете изложби, сајмова и пољопривредних газдинстава примера добре праксе чиме ће се допринети осавремењавању производње и унапређењу начина рада, унапређење техничко-технолошке опремљености, одрживо управљање ресурсима и заштита животне средине, усклађивање са правилима ЕУ, њеним стандардима, политикама и праксама. Специфични циљеви: -Јачање капацитета за апсорпцију предприсупних фондова, побољшање конкурентности чланова удружења и увођење нових профитабилних производњи на газдинствима чланова удружења.

2.3.3. Веза мере са националним програмима за рурални развој и пољопривреду: Мера је усклађена са Националним програмом за рурални развој Републике Србије (2018- 2020), који је усвојен. Канцеларија за пољопривреду поседује програмски софтвер који даје могућност увида за свако лице које је поднело захтев за субвенције из Програма подршке за спровођење пољопривредне политике и политике руралног развоја општине Бајина Башта као и све податке о том лицу, мери, врсти инвестиције и приложеној документацији која се чува у скенираној форми, а поред тога, сваки захтев са траженом документацијом заводи се на општинској писарници и чува у штампаној форми у оквиру омота списка. .

2.3.4. Крајњи корисници: Крајњи корисници су Удружења усмерена на развој и унапређење пољопривредне производње и руралног развоја са седиштем на територији општине Бајина Башта.

2.3.5. Економска одрживост: Подносилац захтева мора да докаже економску одрживост кроз форму пројекта/ бизнис плана. Бизнис план треба да буде усклађен са Обрасцем који ће бити објављен од стране локалне самоуправе и који је саставни део апликационог формулара.

2.3.6. Општи критеријуми за кориснике: - Корисник мора да је уписан у одговарајући регистар. - Потписана изјава да се пројекат не финансира или је поднет на конкурс у другим јавним фондовима; - Корисник мора да испуни доспеле обавезе по раније одобреним захтевима финансираним од стране локалне самоуправе;

2.3.7. Специфични критеријуми: Не постоје специфични критеријуми.

2.3.8. Листа инвестиција у оквиру мере:

2.3.9. Критеријуми селекције:

Редни број	Тип критеријума за избор	Да/Не	Бодови
1		не	

2.3.10. Интензитет помоћи: Удружења могу остварити право на подстицаје до 100 % вредности реализоване инвестиције. .

2.3.11. Индикатори/показатељи:

Редни број	Назив показатеља
1	Укупан број подржаних пројеката
2	Број чланова удружења

2.3.12. Административна процедура: Мера ће бити спроведена од стране делатности Општинске управе општине Бајина Башта - Одељења за послове урбанизма, грађевинарства, имовинско правне, инспекцијске и комуналне, Канцеларија бр. 19 - за послове пољопривреде и водопривреде. Мера ће се спроводити кроз Јавни позив или Конкурс за подношење захтева са прецизираним условима и неопходном документацијом и апликационом формом, уз спровођење што боље информисаности и роковима за подношење захтева. Подносиоци захтева су у обавези да доставе своје захтеве заједно са документацијом Одељењу за послове урбанизма, грађевинарства, имовинско правне, инспекцијске и комуналне делатности Општинске управе општине Бајина Башта - Канцеларија за пољопривреду и водопривреду бр. 19 уз попуњен апликациони лист са тачно прецизираном наменом утрошка средстава, а након прегледа захтев предају на шалтер писарнице Општинске управе општине Бајина Башта. Достављени захтеви ће бити административно проверени од стране надлежног органа у смислу комплетности, административне усаглашености и прихватљивости. Захтеви који испуњавају услове и прихватљиви су, биће финансирани до висине средстава према позиву за подношење захтева, а према редоследу њиховог пристизања. На основу утврђивања испуњености услова, надлежни орган доноси решење о праву на коришћење и исплати подстицаја према редоследу пристизања захтева на основу кога ће се склопити Уговори и са донетим решењем и склопљеним Уговором поднети захтев Одељењу за послове финансија, буџета и рачуноводства за исплату решењем утврђених износа на текући рачун код пословне банке.

2.4. Назив и шифра мере: 201.3 Органска производња

2.4.1. Образложење: На територији општине Бајина Башта заступљена су мала и средња пољопривредна газдинства према којима је и усмерена мера инвестиције у органску производњу пољопривредних газдинстава са циљем увођења и сертификације органске производње, унапређења процеса производње, продуктивности, конкурентности као и технолошког оспособљавања газдинстава у складу са ЕУ стандардим. Климатски услови, земљиште, природни ресурси као и дуга традиција у производњи хране, стално растуће тржиште органске хране у ЕУ, пружају повољне услове за органску пољопривредну производњу. Једна од предности општине Бајина Башта када је у питању органска производња је и Национални парк «Тара» у којој конверционална производња има одређена ограничења што даје предност за бављење органском производњом. Међутим, тај потенцијал није потпуно искоришћен и то због недостатка финансијских средстава односно малих износа субвенција, продуктивност је на доста ниском нивоу, углавном услед недостатка средстава за производњу (инпута), модерних технологија, стратегије за прераду и пласирање на тржиште, систем контроле у органском сектору није у потпуности развијен и примењен, што има за последицу недовољну заштиту самих произвођача, али и потрошача од злоупотребе. Упркос постојању удружења органских произвођача на националном, локалном и регионалном нивоу, овај сектор је још увек у недовољној мери организован. Развој органске производње препознат је и у Стратегији одрживог развоја општине Бајина Башта 2013-2023, а у складу је и са Стратегијом пољопривреде и руралног развоја 2014-2024. На територији општине Бајина Башта постоји један пољопривредни произвођач који има сертификовану сточарску производњу - производња органског меда у месту Раститште које се налази на подручју Националног парка „Тара“, док су мештани села Јагоштица које се, такође налази на подручју Националног парка «Тара» ушли у период конверзије за више различитих пољопривредних култура. Поред тога, на подручју села Јагоштица има доста старих аутохтоних воћних врста, као и заступљеност лековитог биља и шумских плодова.

2.4.2. Циљеви мере: Општи циљеви: -Стабилност дохотка пољопривредних газдинстава; Побољшање продуктивности и квалитета производа; Смањење трошкова производње; Одрживо управљање ресурсима и заштита животне средине; Очување пољопривредних подручја високе природне вредности и њихових ресурса. Специфични циљеви мере: - Повећање броја пољопривредних газдинстава која се баве органском производњом; Развој домаћег тржишта органских производа, као и повећање извоза

органичних производа на инострано тржиште; Већа запосленост као и већа зарада свих учесника у бављењу органском производњом тј. Производњом хране по органским принципима.

2.4.3. Веза мере са националним програмима за рурални развој и пољопривреду: Мера је усклађена са Националним програмом за рурални развој Републике Србије (2018- 2020), који је усвојен. Канцеларија за пољопривреду поседује програмски софтвер који даје могућност увида за свако лице које је поднело захтев за субвенције из Програма подршке за спровођење пољопривредне политике и политике руралног развоја општине Бајина Башта као и све податке о том лицу, мери, врсти инвестиције и приложеној документацији која се чува у скенираној форми, а поред тога, сваки захтев са траженом документацијом заводи се на општинској писарници и чува у штампаној форми у оквиру омота списка.

2.4.4. Крајњи корисници: Крајњи корисници мере подршке су: - физичка лица- регистрована пољопривредна газдинства са пребивалиштем и пољопривредном производњом на територији општине Бајина Башта; - Удружења усмерена на развој и унапређење органске пољопривредне производње пребивалиштем и пољопривредном производњом на територији општине Бајина Башта. .

2.4.5. Економска одрживост: Подносилац захтева не мора да докаже економску одрживост инвестиције кроз бизнис план.

2.4.6. Општи критеријуми за кориснике: - да је уписан у Регистар пољопривредних газдинстава, у складу са посебним прописом којим се уређује Регистар пољопривредних газдинстава, као носилац регистрованог пољопривредног газдинства, са органском производњом и пребивалиштем на територији општине Бајина Башта, а Удружења морају бити уписана у одговарајући регистар; - у случају да није власник земљишта, односно објекта, мора да има закључен уговор о закупу тог земљишта, односно објекта на период од најмање три године од дана подношења захтева за коришћење подстицаја, - да је измирио обавезе по основу локалних јавних прихода на дан издавања Уверења - да инвестиција није предмет другог поступка за коришћење подстицаја, осим подстицаја којим се уређује кредитна подршка регистрованим пољопривредним газдинствима, потписивање изјаве да не постоји захтев за исто улагање у другим јавним фондовима.

2.4.7. Специфични критеријуми: -Подстицаје за органску производњу остварују: произвођачи који имају производњу која се налази у периоду конверзије, или у поступку издавања сертификата након завршеног периода конверзије или има сертификовану биљну односно сточарску производњу, или су обухваћени групном сертификацијом у складу са прописима којима се уређује органска производња. Произвођач треба да: - има закључен уговор о вршењу контроле и сертификације у органској производњи (у периоду конверзије или/и органском статусу) са овлашћеном контролном организацијом, - обавља производњу у складу са прописима којима се уређује органска производња на територији општине Бајина Башта, - има сертификат издат од овлашћене контролне организације којим произвођач доказује да је његова производња у складу са прописима којима се уређује органска производња. .

2.4.8. Листа инвестиција у оквиру мере:

Шифра инвестиције	Назив инвестиције
201.3.2	Контрола и сертификација

2.4.9. Критеријуми селекције:

Редни број	Тип критеријума за избор	Да/Не	Бодови
1		не	

2.4.10. Интензитет помоћи: Износ подстицаја је до 100 % од вредности реализоване инвестиције. .

2.4.11. Индикатори/показатељи:

Редни број	Назив показатеља
1	Број газдинстава која се баве органском производњом
2	Број газдинстава која су добила сертификат у текућој години

2.4.12. Административна процедура: Мера ће бити спроведена од стране Општинске управе општине Бајина Башта - Одељења за послове урбанизма, грађевинарства и имовинско - правне послове, Канцеларија бр. 19 - за послове пољопривреде и водопривреде. Ова мера ће се реализовати кроз Јавни позив или Конкурс за подношење захтева са прецизираним условима, неопходном документацијом и роковима за подношење захтева уз спровођење што боље информисаности. Конкурс ће бити отворен до утрошка планираних средстава, а најкасније до 15.12.2020. године. Достављени захтеви ће бити административно проверени од стране надлежног органа у смислу комплетности, административне усаглашености и прихватљивости. Захтеви који испуњавају услове и прихватљиви су, биће финансирани до висине средстава према позиву за подношење захтева и до утрошка средстава предвиђених за ову намену. На основу утврђивања испуњености услова, надлежни орган доноси Решење о праву на коришћење и исплати подстицаја према редоследу пристизања захтева на текући наменски рачун корисника субвенције, а накнадно ће бити проверени теренским обиласком крајњих корисника. Захтеви се подносе на шалтеру писарнице Општинске управе општине Бајина Башта од дана објављивања Конкурса до утрошка планираних средстава, а најкасније до 15.12.2020. године. .

2.5. Назив и шифра мере: 303 Подршка младима у руралним подручјима

2.5.1. Образложење: Задњих година приметан је негативни природни прираштај и одлазак младих из града, а у знатно већој мери из села општине Бајина Башта . Миграција становништва у оквиру општине се одвијала пре свега из сеоских средина у градско подручје, а и ван територије општине Бајина Башта. Негативан тренд је нарочито изражен у мање развијеним селима. У удаљеним селима су остала углавном старачка домаћинства и сваке године број ових домаћинстава се смањује. Све наведено указује на то да од великог и суштинског значаја за развој пољопривреде општине Бајина Башта је подршка младима и стимулација истих за останак на селу. Оно што је евидентно задњих година, је да је на глобалном нивоу незапосленост изражен проблем те стога вид подршке младима треба да буде добар начин оспособљавања младих пољопривредника који ће кроз унапређење своје производње бити конкурентни и тиме обезбедити сигурнију егзистенцијалну будућност и кроз такав вид подршке бити мотивисани да остану на селу.

2.5.2. Циљеви мере: Подстицање младих за останак на селу и бављење пољопривредом и поспешивање економских активности на селу

2.5.3. Веза мере са националним програмима за рурални развој и пољопривреду: Програм је усклађен националним програмом за рурални развој(2018 -2020).

2.5.4. Крајњи корисници: Пољопривредни произвођачи носиоци пољопривредног газдинства старости од 18 до 40 година.

2.5.5. Економска одрживост: За реализацију ове мере потребан је бизнис план о оправданости и одрживости инвестиције.

2.5.6. Општи критеријуми за кориснике: - Регистровано пољопривредно газдинство са активним статусом са пребивалиштем и производњом на територији општине Бајина Башта. - Да је подносилац захтева био носилац регистрованог пољопривредног газдинства и пре 2020 године.

2.5.7. Специфични критеријуми: У зависности од врсте корисника и врсте прихватљивих инвестиција, примењиваће се специфични критеријуми прихватљивости предвиђени у мери 101 - Инвестиције у физичку имовину пољопривредних газдинстава наведене у овом Програму .

2.5.8. Листа инвестиција у оквиру мере:

Шифра инвестиције	Назив инвестиције
303.1	Почетна помоћ за покретање пословања за младе пољопривреднике и развој малих пољопривредних газдинстава

2.5.9. Критеријуми селекције:

Редни број	Тип критеријума за избор	Да/Не	Бодови
1	Критеријуми селекције се не примењују при реализацији мере већ се средства одобравају по редоследу подношења потпуних захтева. Јавни позив ће бити отворен до утрошка планираних средстава, а најкасније до 15.12.2020. године		

2.5.10. Интензитет помоћи: Износ подстицаја је до 70 % од вредности реализоване инвестиције, максимално 200.000,00 динара по газдинству без могућности подношења за друге мере руралног развоја. .

2.5.11. Индикатори/показатељи:

Редни број	Назив показатеља
1	Број газдинстава која су започела или унапредила своју производњу
2	Број поднетих бизнис планова

2.5.12. Административна процедура: Мера ће бити спроведена од стране Општинске управе општине Бајина Башта - Одељења за послове урбанизма, грађевинарства и имовинско - правне послове, Канцеларија бр. 19 - за послове пољопривреде и водопривреде . Након доношења Одлуке о расподели средстава инвестиције у оквиру ове мере реализоваће се кроз Јавни позив или Конкурс за подношење захтева са прецизираним условима, неопходном документацијом и роковима за подношење захтева уз спровођење што боље информисаности. Конкурс ће бити отворен до утрошка планираних средстава, а најкасније до 15.12.2020. године. Захтеви, заједно са неопходном документацијом, се подносе на одговарајућем обрасцу који се може добити у Канцеларији за пољопривреду и водопривреду бр. 19. Након пријема захтева, надлежни орган ће извршити административну проверу комплетности, административне усаглашености и прихватљивости захтева, по редоследу њиховог пристизања. Након утврђивања испуњености услова дефинисаних Јавним позивом, надлежни орган доноси Решење о праву на коришћење и исплати подстицаја према редоследу пристизања захтева, а одобрена средства уплаћиваће се на наменски рачун регистрованог пољопривредног газдинства након склапања Уговора са корисником средстава. Финансирање захтева вршиће се до утрошка средстава предвиђених за ову намену Одлуком о буџету општине Бајина Башта за 2020.годину («Сл. лист општине Бајина Башта» бр. 14/2019) и то по редоследу подношења захтева. Захтеви са документацијом се подносе на шалтеру писарнице Општинске управе општине Бајина Башта од дана објављивања Јавног позива до утрошка средстава предвиђених за ову намену, а најкасније до 15.12.2020. године. Корисници субвенција су обавезни да надлежном органу омогуће контролу на терену.

2.6. Назив и шифра мере: 304 Економске активности у циљу подизања конкурентности у смислу додавања вредности кроз прераду као и на увођење и сертификација система безбедности и квалитета хране, органских производа и производа са ознаком географског порекла на газдинствима

2.6.1. Образложење: На територији општине Бајина Башта налази се Национални парк «Тара» са својом специфичном флором и фауном и већим бројем ендемских биљних врста које се једино срећу на овом подручју. Ранијим проучавањима од стране истраживачких институција и специфичностима овог дела планине Таре који је јединствен, указано је да постоји основ за заштиту географског порекла, пре свега меда. Осим тога, све више се развија свест код пољопривредних произвођача о потреби увођења система квалитета у пољопривредну производњу чијом имплементацијом би се осигурао квалитет пољопривредних производа, а тиме и поверење купаца. С тим у вези, потребно је за производе за које није урађена заштита географског порекла да се иста изврши као и омогућити пољопривредним

произвођачима увођење система квалитета као и одржавање постојећих. Ова мера је препозната и у Стратегији одрживог развоја општине Бајина Башта 2013-2023 и у складу са Стратегијом пољопривреде и руралног развоја 2014-2024. Сврха мере је да се искористе потернцијали којим располаже део општине Бајина Башта, на шта указује и само постојање Националног парка "Тара". Поред тога постигла би се већа цена меда и осталих пчелињих производа што би се директно одразило на остварене приходе пољопривредних произвођача, а уз све наведено општина Бајина Башта би се промовисала на најбољи могући начин.

2.6.2. Циљеви мере: Општи циљеви: Стабилност дохотка пољопривредних газдинстава; Повећање производње; Побољшање продуктивности и квалитета производа; Смањење трошкова производње; Унапређење техничко-технолошке опремљености; Одрживо управљања ресурсима и заштите животне средине; Раст конкурентности уз прилагођавање захтевима домаћег и иностраног тржишта; Усклађивање са правилима ЕУ, њеним стандардима, политикама и праксама. Специфични циљеви: Добијање веће цене за заштићене производе; Повећање ефикасности, конкурентности и одрживости пољопривредне производње;

2.6.3. Веза мере са националним програмима за рурални развој и пољопривреду: Мера је усклађена са Националним програмом за рурални развој Републике Србије (2018- 2020), који је усвојен. Канцеларија за пољопривреду поседује програмски софтвер који даје могућност увида за свако лице које је поднело захтев за субвенције из Програма подршке за спровођење пољопривредне политике и политике руралног развоја општине Бајина Башта као и све податке о том лицу, мери, врсти инвестиције и приложеној документацији која се чува у скенираној форми, а поред тога, сваки захтев са траженом документацијом заводи се на општинској писарници и чува у штампаној форми у оквиру омота списка. .

2.6.4. Крајњи корисници: Крајњи корисници су физичка лица - носиоци пољопривредног газдинства који су уписани у Регистар, правна лица и Општина Бајина Башта, а за инвестицију увођење система квалитета правна лица регистрована у складу са законом којим се уређују удружења.

2.6.5. Економска одрживост: Подносилац захтева не мора да докаже економску одрживост инвестиције у 2020. години кроз бизнис план.

2.6.6. Општи критеријуми за кориснике: Корисник мора да је уписан у одговарајући регистар (Регистар пољопривредних газдинстава, Регистар привредних субјеката, Регистар научно-истраживачких установа, Регистар иновационих организација), са пребивалиштем и производњом на територији општине Бајина Башта.

2.6.7. Специфични критеријуми: Произвођач треба да: - има закључен уговор о вршењу контроле и сертификације производње са овлашћеном контролном организацијом који важи за годину у којој се подноси захтев за коришћење подстицаја., - има сертификат издат од овлашћене контролне организације којим произвођач доказује да је његова производња у складу са прописима којима се уређује систем квалитета.

2.6.8. Листа инвестиција у оквиру мере:

Шифра инвестиције	Назив инвестиције
304.1	Подршка бреднирању поризвода и региона
304.2	Подршка за заштиту географског порекла производа
304.3	Подршка за заштиту имена производа
304.4	Подршка за увођење система квалитета

2.6.9. Критеријуми селекције:

Редни број	Тип критеријума за избор	Да/Не	Бодови
1		не	

2.6.10. Интензитет помоћи: До 100% од вредности инвестиције, без ПДВ-а у зависности од потенцијалне инвестиције за коју се подноси захтев до утрошка средстава предвиђених за ову намену. .

2.6.11. Индикатори/показатељи:

Редни број	Назив показатеља
1	Број пољопривредних газдинстава која су увела систем квалитета
2	Број произвођача обухваћених активностима
3	Укупан број пољопривредних газдинстава која су унапредила производњу

2.6.12. Административна процедура: Мера ће бити спроведена од стране Општинске управе општине Бајина Башта - Одељења за послове урбанизма, грађевинарства и имовинско - правне послове, Канцеларија бр. 19 - за послове пољопривреде и водопривреде. Ова мера ће се реализовати кроз Јавни позив или Конкурс за подношење захтева са прецизираним условима, неопходном документацијом и роковима за подношење захтева уз спровођење што боље информисаности. Конкурс ће бити отворен до утрошка планираних средстава. Канцеларија бр. 19 - за послове пољопривреде и водопривреде ће пружити помоћ за заштиту географског порекла производа. Обзиром да се ради о великом пројекту очекује се учешће и донаторских програма и стручних институција које имају адекватно искуство у области заштите географског порекла производа.

2.7. Назив и шифра мере: 401 Подстицаји за спровођење одгајивачких програма, ради остваривања одгајивачких циљева у сточарству

2.7.1. Образложење: На територији општине Бајина Башта послује предузеће за пружање стручних услуга у пољопривреди које се бави и вођењем матичне евиденције као основна одгајивачка организација у складу са Законом о сточарству, члан 7. Основна одгајивачка организација у току претходне две године, поред спровођења одгајивачког програма за говедарство, отпочела је спровођење одгајивачког програма за овчарство- сјеничке, виртембершке и il de Frans расе и то на подручју територије општине Бајина Башта у селима Бачевци, Оклетач, Гвоздац, Овчиња, Зарожје, Пашна Раван, Рогачица, Љештанско, Сијерач, Костојевићи, Јакаљ, Јеловик, Драксин, Добротин, Дуб, Злодол, Заглавак, Пилица, Придоли, Пепељ, Солотуша, Обајгора, Вишесава, Црвица, Луг, Рача, Бесеровина, Зауглине, Перућац, Растиште, Јагоштица и Заовине Спровођење одгајивачког програма за овчарство проистекло је из великог интересовања пољопривредних произвођача са територије општине Бајина Башта, обзиром да је Законом о подстицајима у пољопривреди и руралном развоју дефинисан подстицај у сточарству за квалитетне приплодне овце. Ове мере посебно су усмерене ка унапређењу рада селекцијских служби и подизање броја уматичених грла говеда и оваца на подручју општине Бајина Башта. Ова мера је значајна због контроле порекла и квалитетне селекције домаћих животиња с циљем стварања квалитетне и здраве генетике. У 2017. години, према подацима основне одгајивачке организације, број уматичних крава, тј. крава које имају НВ број, износио је 1262, док број уматичених грла оваца износио је 1.129, од тога сјеничке расе 973, 114 расе Virtemberg и 42 расе Il de frans. У 2018. години према подацима основне одгајивачке организације, број уматичних крава, тј. крава које имају НВ број, износио је 1798 сименталске расе и 27 Холштајн расе, док број уматичених грла оваца износио је 3290, од тога сјеничке расе 2921, расе Virtemberg 260 и расе Il de frans 109. У току једне календарске године, регистрована пољопривредна газдинства имају право подршке на име трошкова радњи које претходе спровођењу одгајивачког програма за говедарство и овчарство.

2.7.2. Циљеви мере: - Контрола продуктивности и производних способности животиња; -унапређење генетске структуре у говедарству и овчарству -унапређење производних особина животиња, месо, млеко , вуна; -повећање вредности приплоних животиња.

2.7.3. Веза мере са националним програмима за рурални развој и пољопривреду: Мера је усклађена са Националним програмом за пољопривреду Републике Србије (2018- 2020), који је усвојен. Канцеларија за пољопривреду поседује програмски софтвер који даје могућност увида за свако лице које је поднело захтев за субвенције из Програма подршке за спровођење пољопривредне политике и

политике руралног развоја општине Бајина Башта као и све податке о том лицу, мери, врсти инвестиције и приложеној документацији која се чува у скенираној форми, а поред тога, сваки захтев са траженом документацијом заводи се на општинској писарници и чува у штампаној форми у оквиру омота списка.

2.7.4. Крајњи корисници: Корисници су регистрована пољопривредна газдинства преко привредних субјеката регистрованих за обављање послова селекције-Основне одгајивачке организације са територије општине Бајина Башта. .

2.7.5. Економска одрживост: За реализацију ове мере није потребно подносити бизнис план или пројекат о економској одрживости улагања.

2.7.6. Општи критеријуми за кориснике: Да регистрована пољопривредна газдинства имају склопљен Уговор са регистрованим привредним субјектима за обављање послова селекције – основне одгајивачке организације. .

2.7.7. Специфични критеријуми: Нема специфичних критеријума.

2.7.8. Листа инвестиција у оквиру мере:

2.7.9. Критеријуми селекције:

Редни број	Тип критеријума за избор	Да/Не	Бодови
1		не	

2.7.10. Интензитет помоћи: Општина Бајина Башта ће финансирати износ до 100 % на име трошкова радњи које су неопходне за спровођење одгајивачког програма за говеда и овце.

2.7.11. Индикатори/показатељи:

Редни број	Назив показатеља
1	Укупан број новоуматичених грла оваца и крава

2.7.12. Административна процедура: Мера ће бити спроведена од стране Општинске управе општине Бајина Башта - Одељења за послове урбанизма, грађевинарства и имовинско - правне послове, Канцеларија бр. 19 - за послове пољопривреде и водопривреде. Основна одгајивачка организација се обавезује да на терену утврди чињенично стање узимајући у обзир да се мера може спровести код регистрованог пољопривредног газдинства које је пријавило сточни фонд у Регистру. Основна одгајивачка организација ће са пољопривредним произвођачима склопити Уговор и надлежном органу, по спроведеној мери, доставити документацију којом доказује да може обављати послове основне одгајивачке организације, списак пољопривредних произвођача код којих је спроведена мера. Након достављања документације од стране Основне одгајивачке организације, надлежни орган ће приступити изради решења на основу кога ће се извршити уплата средстава утврђених решењем на текући рачун Основне одгајивачке организације код пословне банке.

2.8. Назив и шифра мере: 402 Подстицаји за промотивне активности у пољопривреди и руралном развоју

2.8.1. Образложење: Ова мера унапређује креирање нових знања у складу са стварним потребама крајњих корисника, имплементацију постојећих знања и трансфер знања међусобним повезивањем креатора знања, образовним и научноистраживачким институцијама са пољопривредним произвођачима и другим актерима руралне заједнице. Одрживи развој пољопривреде и руралних подручја захтева да буде заснован на праћењу нових технологија, стручном усавршавању и константном трансферу знања и информација. Пољопривредни произвођачи и сеоско становништво све теже успевају да самостално, без икакве стручне помоћи примењују иновације у производњи, пласману, развоју непољопривредних

делатности, маркетингу и другим активностима везаним за развој руралних средина. На недостатак знања и додатних вештина код сеоског становништва упућују и подаци да само мали број носиоца газдинстава имају стечено средње и високо стручно образовање из области пољопривреде, а највећи део носиоца газдинстава имају знање стечено праксом. Поред механизације, и методе које се примењују у пољопривреди су застареле код великог броја пољопривредника на територији општине Бајина Башта. Општина Бајина Башта годинама у назад настоје да кроз обуке, радионице, огледна поља и предавања упути пољопривреднике у савремене тенденције и праксе пре свега у области сточарства и воћарства као доминантне гране пољопривреде. До сада је успостављена сарадња са Институтом за крмно биље из Крушевца, Пољопривредним факултетом из Земунa, Институтом за воћарство из Чачка, Ветеринарским факултетом из Београда и другим институцијама уз чију помоћ су пољопривредници стекли увид у начине на које могу постићи ефикаснију производњу и бољу искоришћеност капацитета. Из наведених разлога, планирано је да се сарадња са наведеним институцијама настави и у 2019. години. Ова мера је и у складу са активностима предвиђеним у Стратегији одрживог развоја општине Бајина Башта за период 2013-2023 као и у складу са Стратегијом пољопривреде и руралног развоја 2017-2022. У оквиру ове мере планирана су и средства за одлазак пољопривредних произвођача на сајмове и манифестације за које искажу заинтересованост, као и за студијска путовања.

2.8.2. Циљеви мере: Општи циљеви:- Побољшање продуктивности и квалитета производа; Смањење трошкова производње; Одрживо управљање ресурсима и заштите животне средине; Раст конкурентности уз прилагођавање захтевима домаћег и иностраног тржишта; Усклађивање са правилима ЕУ, њеним стандардима, политикама и праксама; Повећање доступности и квалитета знања, унапређење социјалне и економске инклузије малих и средњих газдинстава у руралним срединама; Одрживи развој, заштита ресурса, побољшање биодиверзитета и смањење миграције становништва; Јачање саветодавног сервиса и допринос повећању конкурентности пољопривредне производње. Специфични циљеви по секторима: - Побољшање образовне структуре радне снаге на газдинствима; Јачање и функционално повезивање свих актера у систему креирања и трансфера знања; Техничко и кадровско унапређење институција укључених у систем креирања и трансфера знања; Јачање капацитета за прихватање знања кроз развијање свести и мотивисаности за образовањем. Сектор: Млеко -Повећање ефикасности, конкурентности и одрживости производње млека путем обука и упућивањем у регулативу Европске уније; Усвајање добре пољопривредне праксе, као и прилагођавање производа захтевима савременог тржишта; Достицање стандарда у области добробити и здравља животиња, хигијене и заштите животне средине. Сектор: Месо - Повећање ефикасности, конкурентности и одрживости производње меса на малим и средњим газдинствима (говеда, овце и крмаче/прасад); Унапређење квалитета меса говеда (систем крава-теле), коза, оваца и прасади у складу са националним ветеринским стандардима; Достицање стандарда у области добробити и здравља животиња, хигијене и заштите животне средине. Сектор: Пчеларство - Повећање прихода у домаћинствима која се баве пчеларском производњом; Повећање степена запослености у сектору; Достицање стандарда у области заштите животне средине

2.8.3. Веза мере са националним програмима за рурални развој и пољопривреду: Мера је усклађена са Националним програмом за пољопривреду Републике Србије (2018- 2020), који је усвојен. Канцеларија за пољопривреду поседује програмски софтвер који даје могућност увида за свако лице које је поднело захтев за субвенције из Програма подршке за спровођење пољопривредне политике и политике руралног развоја општине Бајина Башта као и све податке о том лицу, мери, врсти инвестиције и приложеној документацији која се чува у скенираној форми, а поред тога, сваки захтев са траженом документацијом заводи се на општинској писарници и чува у штампаној форми у оквиру омота списка. .

2.8.4. Крајњи корисници: Корисници су пољопривредна газдинства, Општина Бајина Башта.

2.8.5. Економска одрживост: За реализацију ове мере није потребно подносити бизнис план или пројекат о економској одрживости улагања.

2.8.6. Општи критеријуми за кориснике: Нема општих критеријума за кориснике.

2.8.7. Специфични критеријуми: Институције које ће бити ангазоване од стране општине Бајина Башта за стручно оспособљавање, активности стицања вештина и показне активности треба да имају искуство у пружању услуга (референца), као и стручни и технички капацитет у зависности од типа и трајања услуге (референтни предавачи).

2.8.8. Листа инвестиција у оквиру мере:

Шифра инвестиције	Назив инвестиције
402.1	Информативне активности: сајмови, изложбе, манифестације, студијска путовања
402.2	Стручно оспособљавање и активности стицања вештина и показне активности

2.8.9. Критеријуми селекције:

Редни број	Тип критеријума за избор	Да/Не	Бодови
1		не	

2.8.10. Интензитет помоћи: Општина Бајина Башта финансира део мере која се односи на стручно оспособљавање и активности стицања вештина и показне активности са 100 % учешћа. Општина Бајина Башта финансира део мере која се односи на информативне активности: сајмови, изложбе, манифестације, студијска путовања, финансира са 100% учешћа.

2.8.11. Индикатори/показатељи:

Редни број	Назив показатеља
1	Укупан број одржаних радионица, едукација и обука
2	Број лица која су похађала радионице, предавања и обуке
3	Број едукованих пољопривредника

2.8.12. Административна процедура: Мера ће бити спроведена од стране Општинске управе општине Бајина Башта - Одељења за послове урбанизма, грађевинарства, имовинско-правне послове, Канцеларија бр.19 - за послове пољопривреде и водопривреде, која ће организовати обуке, предавања, радионице и демонстративна поља у сарадњи са релевантним институцијама уз широку кампању информисања потенцијалних корисника. Водиће се евиденција о броју присутних пољопривредника на предавањима као и евиденција предавача и тема које су обрађене. Са релевантним институцијама, организација, врста и обим посла регулисаће се Уговором, а у зависности од вредности инвестиције, уколико је потребно, избор пружаоца услуге вршиће се у складу са Законом о јавним набавкама. Након спроведених активности одабране институције су у обавези да овом органу доставе Извештаје о резултатима спроведених активности. У оквиру ове мере настојаће се да се прате и потенцијални Конкурси Министарства пољопривреде, шумарства и водопривреде и у зависности од могућности и услова, конкурише код ресорног Министарства за додатна средства. .

III. ИДЕНТИФИКАЦИОНА КАРТА

Табела: Општи подаци и показатељи

Назив показатеља	Вредност, опис показатеља	Извор податка и година
ОПШТИ ПОДАЦИ		
Административни и географски положај		
Аутономна покрајина	/	рзс*
Регион	Регион Шумадије и Западне Србије	рзс*
Област	Златиборска област	рзс*
Град или општина	општина	рзс*
Површина	673	рзс*
Број насеља	36	рзс*
Број катастарских општина	35	рзс*
Број подручја са отежаним условима рада у пољопривреди (ПОУРП)	29	
Демографски показатељи		
Број становника	26022	рзс**
Број домаћинства	8938	рзс*
Густина насељености (број становника/површина, km ²)	38,66	
Промена броја становника 2011:2002 (2011/2002*100 - 100)	-10,7	рзс**
- у руралним подручјима АП/ЈЛС	/	рзс**
Становништво млађе од 15 година (%)	13,6	рзс**
Становништво старије од 65 година (%)	25,9	рзс**
Просечна старост	41	рзс*
Индекс старења	/	рзс*
Без школске спреме и са непотпуним основним образовањем (%)	21,09	рзс*
Основно образовање (%)	21,59	рзс*
Средње образовање (%)	36,49	рзс*
Више и високо образовање (%)	6,97	рзс*
Пољопривредно становништво у укупном броју становника (%)	63,64	Процена
Природни услови		
Релеф (равничарски, брежуљкасти, брдски, планински)	равничарски и брдско-планински	Интерни
Преовлађујући педолошки типови земљишта и бонитетна класа	смеђе кисело земљиште на палеозојским шкриљцима VI и V класе	Интерни
Клима (умерено-континентална, субпланинска ...)	умерено-континентална	Интерни
Просечна количина падавина (mm)	700-800	Интерни
Средња годишња температура (oC)	13,2	Интерни
Хидрографија (површинске и подземне воде)	река Дрина са притокама и бројни извори	Интерни
Површина под шумом (ha)	24940	рзс*

Површина под шумом у укупној површини АП/ЈЛС (%)	37,05	рзс*
Почумљене површине у претходној години (ha)	/	рзс*
Посечена дрвна маса (m3)	12450	рзс*
ПОКАЗАТЕЉИ РАЗВОЈА ПОЉОПРИВРЕДЕ		
Стање ресурса		
Укупан број пољопривредних газдинстава:	5071	рзс***
Број регистрованих пољопривредних газдинстава (РПГ):	Регистровано 4002 ПГ од тога: 3972-физичка лица и 30-правна лица, од тога је 3807 ПГ активно и то: 3778-физичка лица и 29-правна лица. У пасивном статусу је 195 ПГ и то: 194-физичких лица и 1- правно лице	Управа за трезор
- породична пољопривредна газдинства (%)	99,5	
- правна лица и предузетници (%)	0,5	
Коришћено пољопривредно земљиште - КПЗ (ha)	18053	рзс***
Учешће КПЗ у укупној површини ЈЛС (%)	26,82	
Оранице и баште, воћњаци, виногради, ливаде и пашњаци, остало(18) (ha, %)	17943	рзс***
Жита, индустријско биље, поврће, крмно биље, остало(19) (ha, %)	2674	рзс***
Просечна величинаседа (КПЗ) по газдинству (ha)	2,8	рзс***
Обухваћеност пољопривредног земљишта комасацијом (ha)	0	Интерни
Обухваћеност земљишта неким видом удруживања (ha)	0	Интерни
Број пољопривредних газдинстава која наводњавају КПЗ	1066	рзс***
Одводњавана површина КПЗ (ha)	/	Интерни
Наводњавана површина КПЗ (ha)	524	рзс***
Површина пољопривредног земљишта у државној својини на територији АП(20) (ha)	953,7628	Интерни
Површина пољопривредног земљишта у државној својини која се даје у закуп (ha):	221,7489	Интерни
- физичка лица (%)	100	Интерни
- правна лица (%)	0	Интерни
Говеда, свиње, овце и козе, живина, кошнице пчела (број)	10116	рзс***
Трактори, комбајни, прикључне машине (број)	16011	рзс***
Пољопривредни објекти (број)	1656	рзс***
чч, сушаре, стакленици и пластеници (број)	11318	рзс***
Употреба минералног ђубрива, стајњака и средстава за заштиту биља (ha, број ПГ)	13585	рзс***
Број чланова газдинства и стално запослених на газдинству:	99,75% / 0,25%	рзс***
(на породичном ПГ: на газдинству правног лица/предузетника) (ha)	/	рзс***
Годишње радне јединице (број)	4303	рзс***
Земљорадничке задруге и удружења пољопривредника (број)	8	Интерни
Производња пољопривредних производа(количина):		
- биљна производња (t)	/	рзс***
- сточарска производња (t, lit, ком.)	40000	Интерни
ПОКАЗАТЕЉИ РУРАЛНОГ РАЗВОЈА		

Рурална инфраструктура		
<i>Саобраћајна инфраструктура</i>		
Дужина путева(km)	998,77	рзс*
Поште и телефонски претплатници (број)	7 / 10000	рзс*
<i>Водопривредна инфраструктура</i>		
Домаћинства прикључена на водоводну мрежу (број)	4688	рзс*
Домаћинства прикључена на канализациону мрежу (број)	3978	рзс*
Укупне испуштене отпадне воде (хиљ.м3)	800	рзс*
Пречишћене отпадне воде (хиљ.м3)	0	рзс*
<i>Енергетска инфраструктура</i>		
Производња и снабдевање електричном енергијом (број)	4/14814	Интерни
<i>Социјална инфраструктура</i>		
Објекти образовне инфраструктуре (број)	23	рзс*
Број становника на једног лекара	867	рзс*
Број корисника социјалне заштите	867	рзс*
<i>Диверзификација руралне економије</i>		
Запослени у секторима пољопривреде, шумарства и водопривреде (број)	1736	рзс* рзс***
Газдинства која обављају друге профитабилне активности(30) (број)	450	рзс***
Туристи и просечан број ноћења туриста на територији АП/ЈЛС (број)	2200	рзс*
<i>Трансфер знања и информација</i>		
Пољопривредна саветодавна стручна служба (да/не)	ПССС Ужице	Интерни
Пољопривредна газдинства укључена у саветодавни систем (број)	24	ПССС

Датум и место

М.П.

Потпис овлашћеног лица у АП/ЈЛС

На основу члана 58. Закона о запосленима у аутономној покрајини и јединицама локалне самоуправе ("Службени гласник РС", број 21/2016, 113/2017, 95/2018 и 113/2017 –др.закон и 95/2018-др. закон), Уредбе о критеријумима за разврставање радних места и мерилима за опис радних места службеника у аутономним покрајинама и јединицама локалне самоуправе („Службени гласник РС“, број 88/2016), Уредбе о критеријумима за разврставање радних места и мерилима за опис радних места намештеника у аутономним покрајинама и јединицама локалне самоуправе ("Службени гласник РС", број 88/2016), као и члана 17. Одлуке о организацији Општинске управе општине Бајина Башта ("Службени лист општине Бајина Башта", број 12/2016, 9/2017 и 11/018), члана 15. Одлуке о правобранилаштву ("Службени лист општине Бајина Башта", број 6/2014), члана 72. став 1. тачка 24. Статута општине Бајина Башта ("Службени лист општине Бајина Башта", број 2/2019) на предлог начелника Општинске управе општине Бајина Башта, Општинско веће општине Бајина Башта, дана 28. септембра 2020. године, усвојило је обједињене

Измене и допуне П Р А В И Л Н И К А
О
ОРГАНИЗАЦИЈИ И СИСТЕМАТИЗАЦИЈИ РАДНИХ МЕСТА У
ОПШТИНСКОЈ УПРАВИ, ОПШТИНСКОМ ПРАВОБРАНИЛАШТВУ,
СТРУЧНИМ СЛУЖБАМА И
ПОСЕБНИМ ОРГАНИЗАЦИЈАМА ОПШТИНЕ БАЈИНА БАШТА

Члан 1.

Овим се врше Измене и допуне Правилника о организацији и систематизацији радних места у Општинској управи, општинском правобранилаштву, стручним службама и посебним организацијама општине Бајина Башта („Службени лист општине Бајина Башта“, број 1/2017, 7/2017, 3/2018, 4/2019, 7/2019 и 10/2019).

Члан 2.

Члан 4. мења се и гласи:

Функционери - изабрана и постављена лица	1	
Службеник на положају – I група	1 радно место	1 службеник
Службеник на положају – II група	-	-

Службеници извршиоци	Број радних места	Број службеника
Самостални саветник	11	12
Саветник	24	27
Млађи саветник	7	8
Сарадник	3	5
Млађи сарадник	1	1
Виши референт	8	10
Референт	-	-
Млађи референт	-	-
Укупно:	54 радних места	64 службеника

Намештеници	Број радних места	Број намештеника
Прва врста радних места		-
Друга врста радних места		-
Трећа врста радних места		-
Четврта врста радних места	4	4
Пета врста радних места	2	2
Укупно:	6 радних места	6 намештеника
Кабинет председника	Број радних места	Број запослених
Помоћник председника	1	1
Сарадник	1	1

Члан 3.

Члан 5. мења се и гласи:
 „Укупан број систематизованих радних места у Општинској управи је 63 и то :

- службеник на положају 1
- службеника на извршилачким радним местима 54
- на радним местима намештеника 6
- у кабинету председника општине 2

Укупан број систематизованих радних места у Правобранилаштву је 1 и то :

- 1 функционер“

Члан 4.

Члан 16. мења се и гласи:

„Правилник садржи радна места на положајима, извршилачка радна места и радна места на којима раде намештеници.

Звање	Број радних места	Број службеника
Службеник на положају – I група	1 радно место	1 службеника
Помоћник председника општине	1 радно место	1 службеник
Укупно:	2 радна места	2 службеника

Службеници извршиоци	Број радних места	Број службеника
Самостални саветник	11	12
Саветник	24	27
Млађи саветник	7	8
Сарадник	4	6
Млађи сарадник	1	1
Виши референт	8	10
Референт	-	-
Млађи референт	-	-
Укупно:	55 радних места	64 службеника
Намештеници	Број радних места	Број намештеника
Прва врста радних места	-	-
Друга врста радних места	-	-
Трећа врста радних места	-	-
Четврта врста радних места	4	4
Пета врста радних места	2	2
Укупно:	6 радних места	6 намештеника

Члан 5.

У члану 17, део 6.1., тачка 4. у ставу 4. бришу се речи „положен испит за службеника за јавне набавке“.

У члану 17, део 6.1., тачка 10. се брише.

У члану 17, део 6.1., тачка 12., речи „број службеника: 1“, мења се и гласи: „број службеника:2“.

У члану 17, део 6.1., тачка 14. речи „звање: саветник“, мењају се и гласе: „звање: самостални саветник“; у ставу 5. речи: „три године радног искуства у струци“ мењају се речима „пет година радног искуства у струци“.

Члан 6.

У члану 17., део 6.2., после тачке 24. додаје се тачка 24а, која гласи:

„24а. Аналитичар буџета

Звање: Саветник

број

службеника: 1

Опис послова: Припрема нацрт одлуке о буџету, ребалансу, привременом финансирању и завршном рачуну; учествује у анализи предлога финансијских планова буџетских корисника, врши мониторинг и евалуацију финансијских планова по програмској методологији; обавештава буџетске кориснике о одобреним расположивим апропријацијама; припрема акта за промену (преусмеравање) апропријације и коришћење буџетске резерве; учествује у разматрању предлога и доношењу плана извршења буџета и одлучивању о захтеву за измену плана; разматра захтеве за преузимање обавеза и захтеве за плаћање и трансфер средстава; координира извршавање буџета; одобрава контролисана захтеве за плаћање и трансфер средстава; оверава дневник и главну књигу; врши интерну контролу рачуноводствених исправа и предузима остале контролне поступке и процедуре; врши пласирање слободних новчаних средстава и обавештава о томе Управу за трезор; отвара подрачуне динарских и девизних средстава корисника јавних средстава и посебне наменске динарске рачуне корисницима јавних средстава и осталим правним лицима и другим субјектима; ближе уређује начин коришћења средстава са подрачуна КРТ-а; извештава о коришћењу средстава; води списак буџетских корисника; припрема и одобрава извештаје за надлежна министарства и органе општине; врши израду консолидованог завршног рачуна и сравњење пословних књига са добављачима, буџетским корисницима и Управом за трезор; учествује у изради нацрта акта којима се детаљније уређује поступање запослених у Одељењу; одговоран је за чување пословних књига, рачуноводствених исправа и финансијских извештаја и присуствује уништењу истих којима је прошао прописани рок чувања; учествује у изради предлога захтева Министарству финансија за одобрење фискалног дефицита изнад 10 посто текућих прихода; Обавља и друге послове по налогу руководиоца Одељења и Начелника Општинске управе.

Услови: стечено високо образовање из економске научне области на основним академским студијама у обиму од најмање 240 ЕСПБ, мастер академским студијама, мастер струковним студијама, специјалистичким академским студијама, специјалистичким струковним студијама, односно на основним студијама у трајању од најмање четири године или специјалистичким студијама на факултету, положен државни стручни испит, најмање три године радног искуства у струци, познавање рада на рачунару (MS Office пакет и интернет).“

У члану 17., део 6.2., после тачке 25. додаје се поднаслов „6.2.1. Одсек за рачуноводство и финансије“.

У члану 17. део 6.2. тачка 26. мења се и гласи:

„26. Шеф Одсека за рачуноводство и финансије
Звање: Самостални саветник
службеника: 1

број

Опис послова: Руководи, организује и планира рад Одсека, пружа стручна упутства, координира и надзире рад запослених у Одсеку; стара се о упослености запослених у одсеку, законитом поступању; Врши пријем, контрола и обрада за плаћање Општинске управе; оверава захтеве и обезбеђује потпис старешине органа и води регистар поднетих захтева; прати кретање остварених расхода у односу на финансијски план, реализација закључака Општинског већа; Организује вођење помоћних књига и евиденцију директних корисника буџета у складу са уредбом о рачуноводству; обрада захтева за плаћање свим невладиним организацијама; евиденција и вођење основних средстава, организација и спровођење пописа имовине и врши ревалоризацију основних средстава и обрачун амортизације код основних средстава и одговоран је за извршење истих; достављање извештаја о регистру запослених; припрема налоге и доставља их управи за трезор; учествује у изради завршног рачуна буџета у складу са буџетским календаром; учествује у изради финансијског плана и плана јавних набавки директног корисника; обавља послове људских ресурса за запослене распоређене у Одсек за рачуноводство и финансије, израђује радне циљеве и врши оцењивање запослених у Одсеку; обавља и друге послове по налогу руководиоца Одељења и начелника Општинске управе

Услови: стечено високо образовање из економске научне области на основним академским студијама у обиму од најмање 240 ЕСПБ, мастер академским студијама, мастер струковним студијама, специјалистичким академским студијама, специјалистичким струковним студијама, односно на основним студијама у трајању од најмање четири године или специјалистичким студијама на факултету, положен државни стручни испит, најмање пет година радног искуства у струци, познавање рада на рачунару (MS Office пакет и интернет).“

У члану 17. део 6.2.1. тачка 27. мења се и гласи:

„27. Послови реализације и праћења финансијских планова корисника
Звање: Саветник
службеника: 1

број

Опис послова: Контролише исправност документације, обавља интерну финансијску контролу код корисника Предшколске установе и Установе Култура, припрема налоге за плаћање и реализацију, врши израду захтева за пренос средстава по економској класификацији за одговарајуће апропријације; врши сравање са главном књигом трезора, учествује у изради завршног рачуна буџета; усаглашавање пословних књига са добављачима и сачињавање обједињених ИОС-а; послови књиговодства и финансијског извештавања за потребе пројекта; пријем и спремање захтева за плаћање из области пољопривреде и спорта и невладиних организација из тих области; одобрава обрачун ревалоризације, књижење уплата и праћење плаћања закупа станова, пословних објеката и других објеката у јавној својини општине; пријем и спремање захтева за плаћање из области накнада чланова свих општинских комисија, чланова Општинског већа, одбора Скупштине

општине; комплетира финансијску документацију у вези закључених уговора о јавној набавци из области инвестиција, прати њихову реализацију, врши израду захтева за њихово плаћање и извештава надлежне о истом, обавља и друге послове по налогу шефа одсека, руководиоца одељења и начелника управе.

Услови: стечено високо образовање из економске научне области на основним академским студијама у обиму од најмање 240 ЕСПБ, мастер академским студијама, мастер струковним студијама, специјалистичким академским студијама, специјалистичким струковним студијама, односно на основним студијама у трајању од најмање четири године или специјалистичким студијама на факултету, положен државни стручни испит, најмање три године радног искуства у струци, познавање рада на рачунару (MS Office пакет и интернет).“

У члану 17. део 6.2.1. тачка 28. мења се и гласи:

„28. Финансијски послови за потребе месних заједница и рачуноводствени послови

**Звање: Саветник
службеника: 1**

број

Опис послова: пријем, контрола и припремање захтева за плаћање корисницима основног и средњег образовања, туристичке организације и библиотеке; припремање и исплата једнократне накнаде за породиље; одобрава обрачун ревалоризације за откуп станова и књижење уплата за откуп станова; пријем, контрола и обрада захтева за плаћање месних заједница; књижење пословних промена за месне заједнице и израда завршног рачуна за месне заједнице; припрема налоге и доставља их Управи за трезор из своје области. Обавља и друге послове по налогу шефа одсека, руководиоца одељења и начелника Општинске управе.

Услови: стечено високо образовање из економске научне области на основним академским студијама у обиму од најмање 240 ЕСПБ, мастер академским студијама, мастер струковним студијама, специјалистичким академским студијама, специјалистичким струковним студијама, односно на основним студијама у трајању од најмање четири године или специјалистичким студијама на факултету, положен државни стручни испит, најмање три године радног искуства у струци, познавање рада на рачунару (MS Office пакет и интернет).“

У члану 17. део 6.2. поднаслов „6.2.1. Одсек за наплату и контролу јавних прихода“ мењају се и гласи „6.2.2. Одсек за наплату и контролу јавних прихода“.

У члану 17., део 6.2.2. тачка 31., мења се и гласи:

„31. Шеф Одсека за наплату и контролу јавних прихода

**Звање: Самостални саветник
службеника: 1**

број

Опис послова: Руководи, организује и планира рад Одсека, пружа стручна упутства, координира и надзире рад запослених у Одсеку; стара се о упослености запослених у одсеку, законитом поступању; врши канцеларијску

контролу физичких лица; послове пријема, уноса и контроле пореских пријава, позивања физичких лица по службеној дужности на основу уговора о промету непокретности; врши теренску контролу-утврђивање чињеничног стања и попис нових објеката; израда пореских решења, масовна и појединачна за текућу годину и ретроактивно; књижење доставница, извода, ручних налога о припису и отпису дуга; издавање уверења о стању пореског дуга; пружање сви врста информација странкама; одређивање тржишних вредности непокретности и учествовање у изради Одлуке о висини просечне тржишне вредности непокретности; архивирање документације; обавља послове људских ресурса за запослене распоређене у Одсеку за наплату и контролу јавних прихода, израђује радне циљеве и врши оцењивање запослених у одсеку ; обавља и друге послове по налогу руководиоца Одељења и начелника Општинске управе

Услови: стечено високо образовање из економске или правне научне области на основним академским студијама у обиму од најмање 240 ЕСПБ, мастер академским студијама, мастер струковним студијама, специјалистичким академским студијама, специјалистичким струковним студијама, односно на основним студијама у трајању од најмање четири године или специјалистичким студијама на факултету, положен државни стручни испит, најмање пет година радног искуства у струци, познавање рада на рачунару (MS Office пакет и интернет).

У члану 17., део 6.2.2. тачка 33., мења се и гласи:

„33. Порески инспектор канцеларијске и теренске контроле за правна лица и предузетнике
Звање: Саветник
службеника: 1

број

Опис послова: контрола благовремености подношења пореских пријава, контрола тачности података пореских пријава правних лица и предузетника, целокупна канцеларијска и теренска контрола; утврђивање површине за израду решења накнаде за заштиту животне средине; ажурирање електронске базе података о пореским обвезницима-правним лицима и предузетницима;, локалним комуналним таксама и грађевинском земљишту; израда завршног рачуна; учествовање у изради Одлуке о висини просечне тржишне вредности непокретности послови принудне наплате локалних јавних прихода утврђених правним лицима и предузетницима; обрачун накнаде за уређивање грађевинског земљишта и праћење наплате и принудна наплата; израда базе података о непокретностима у јавној својини општине Бајина Башта; достављање годишњих извештаја Републичкој Дирекцији за имовину; обавља друге послове по налогу руководиоца одељења и начелника Општинске управе.

Услови: стечено високо образовање из економске или правне научне области на основним академским студијама у обиму од најмање 240 ЕСПБ, мастер академским студијама, мастер струковним студијама, специјалистичким академским студијама, специјалистичким струковним студијама, односно на основним студијама у трајању од најмање четири године или специјалистичким студијама на факултету, положен државни стручни испит, најмање три године

радног искуства у струци, познавање рада на рачунару (MS Office пакет и интернет).“

Члан 7.

У члану 17, део 6.3., тачка 38., речи „број службеника: 1“, мења се и гласи: „број службеника:2“.

У члану 17. део 6.3., тачка 39. речи „звање: саветник“, мењају се и гласе: „звање: самостални саветник“; у ставу 4. речи: „три године радног искуства у струци“ мењају се речима „ пет година радног искуства у струци“.

Члан 8.

У члану 17., део 6.4. тачка 50. мења се и гласи:

50. Грађевински инспектор

Звање: Млађи саветник

службеника:1

број

Опис послова: врши надзор над применом Закона о планирању и изградњи и других прописа и општих аката, стандарда, техничких норматива и норми квалитета, који се односе на пројектовање, грађење и реконструкцију објеката у високоградњи, нискоградњи и градњи других објеката; врши надзор над извођењем појединих грађевинских радова на тим објектима; контролу грађења објеката на прописан начин; припрема решења и налаже мере и стара се за њихово спровођење; сачињава записник о уклањању објекта односно његовог дела који доставља органу надлежном за послове катастра непокретности; подноси захтеве за покретање прекршајног поступка, односно кривичне пријаве и пријаве за привредне преступе; сарађује са републичким инспекцијама, комуналном полицијом и другим органима и организацијама у циљу ефикаснијег обављања надзора; води евиденције прописане за грађевинску инспекцију; припрема извештаје за Скупштину општине, Општинско веће и надлежне републичке органе; прикупља податке и прати и анализира стање у области свог делокруга.

Грађевински инспектор сачињава програм уклањања објеката и одговара за његово извршење, а по извршеном уклањању објекта, односно његовог дела сачињава записник о уклањању објекта, односно његовог дела и доставља органу надлежном за послове катастра непокретности.

У регистар обједињене процедуре евидентира и доставља обавештења, пријаве и коначне одлуке . Сарађује са републичким инспекцијама и органима у циљу успешнијег обављања надзора. Ради извештаје за Скупштину општине, Општинско веће и надлежне републичке органе.

Води евиденције прописане за грађевинску инспекцију, обавља и друге послове из своје надлежности, као и друге послове које му одреди руководилац одељења и начелник Општинске управе

Сходно природи делатности и организацији рада, а ради рационалнијег коришћења радног времена и извршавању одређеног посла, на овим пословима врши се прерасподела радног времена. Прерасподела радног времена врши се тако да укупно радно време запосленог у периоду од шест месеци у току календарске године у просеку не буде дуже од пуног радног времена.

Услови: стечено високо образовање из архитектуре или грађевинских наука на

основним академским студијама у обиму од најмање 240 ЕСПБ, мастер академским студијама, мастер струковним студијама, специјалистичким академским студијама, специјалистичким струковним студијама, односно на основним студијама у трајању од најмање четири године или специјалистичким студијама на факултету, положен државни стручни испит, положен испит за инспекторе, најмање једна година радног искуства у струци или најмање пет година проведених у радном односу код послодавца одређеног законом којим се регулише положај запослених у јединицама локалне самоуправе, познавање рада на рачунару (MS Office пакет и интернет).“

У члану 17., део 6.4. тачка 52. речи „број службеника: 1“ замењују се речима „број службеника: 2.“

У члану 17., део 6.4. тачка 54., мења се и гласи:

„54. Послови надзора над радом вршилаца комуналне делатности
Звање: Млађи саветник **број**
службеника: 1

Опис послова : Врши послове који се односе на: уређење, развој и обављање комуналне делатности, одржавање улица и путева, летње одржавање и зимско одржавање улица и путева; врши надзор над радом вршиоца комуналне делатности којима је поверено обављање комуналне делатности који надзор се врши на основу општинских одлука овером дневника рада-ситуација о извршеним комуналним услугама; достављање примерка дневника ради усклађивања истог са књигом дневника рада на основу кога се одобрава уплате по испостављеним фактурама од стране вршиоца комуналне делатности; учествује у припреми докуменатције у поступку поверавања обављања комуналних делатности; обавља послове спровођења и израде извештаја о изјашњавању корисника комуналних услуга о квалитету пружања комуналних услуга од стране вршилаца комуналних делатности; учествује у припреми плана рада зимске службе; ради и друге послове из своје надлежности, као и друге послове које му одреди руководилац одељења и начелник Општинске управе.

Услови: стечено високо образовање из области техничко-ехнолошких, грађевинских или машинских наука на основним академским студијама у обиму од најмање 240 ЕСПБ, мастер академским студијама, мастер струковним студијама, специјалистичким академским студијама, специјалистичким струковним студијама, односно на основним студијама у трајању од најмање четири године или специјалистичким студијама на факултету, положен државни стручни испит, најмање једна година радног искуства у струци или најмање пет година проведених

у радном односу код послодавца одређеног законом којим се регулише положај запослених у јединицама локалне самоуправе, познавање рада на рачунару (MS Office пакет и интернет).“

У члану 17., део 6.4. тачка 54а. мења се и гласи:

„54а. Послови надзора над радом вршилаца комуналне делатности 1

**Звање: Млађи саветник
службеника:1**

број

Опис послова : Врши послове који се односе на: уређење, развој и обављање комуналне делатности, обезбеђивање јавног осветљења, хоризонтално и вертикално одржавање, зимско одржавање улица и путева; врши надзор над радом вршиоца комуналне делатности којима је поверено обављање комуналне делатности који надзор се врши на основу општинских одлука овером дневника рада-ситуација о извршеним комуналним услугама; достављање примерка дневника ради усклађивања истог са књигом дневника рада на основу кога се одобрава уплате по испостављеним фактурама од стране вршиоца комуналне делатности; учествује у припреми докуменатције у поступку поверавања обављања комуналних делатности; обавља послове спровођења и израде извештаја о изјашњавању корисника комуналних услуга о квалитету пружања комуналних услуга од стране вршилаца комуналних делатности; учествује у припреми плана рада зимске службе; доноси решења о заузећу јавне површине, одлучује о захтевима за есхмацију; ради и друге послове из своје надлежности, као и друге послове које му одреди руководилац одељења и начелник Општинске управе.

Услови: стечено високо образовање из области техничко-ехнолошких, грађевинских или машинских наука на на основним академским студијама у обиму од најмање 240 ЕСПБ, мастер академским студијама, мастер струковним студијама, специјалистичким академским студијама, специјалистичким струковним студијама, односно на основним студијама у трајању од најмање четири године или специјалистичким студијама на факултету, положен државни стручни испит, најмање једна година радног искуства у струци или најмање пет година проведених у радном односу код послодавца одређеног законом којим се регулише положај запослених у јединицама локалне самоуправе, познавање рада на рачунару (MS Office пакет и интернет).“

Члан 9.

У члану 17. део 6.5. тачка 62. мења се и гласи:

„62.Сарадник за грађевинске послове

**Звање:Млађи саветник
службеника:2**

број

Опис послова: припрема пројектне задатке за израду пројектне документације за све врсте објеката, сарађује са пројектантима у току израде пројекта, обавља послове координатора између наручиоца и извођача приликом реализације пројекта на изградњи и реконструкцији објеката; стара се о благовременој динамици реализације пројекта у складу са дефинисаним роковима;

израђује динамичке планове остварења инвестиција; остварује комуникацију са извођачима радова и стручним надзором; прати реализацију извођења грађевинских радова и учествује у пријему обављених радова; учествује у раду техничке комисије за пријем објеката; по датом овлашћењу обавља послове надзора градње, реконструкције или одржавања објеката; учествује у поступку припреме тендера и спровођења јавних набавки за радове; учествује у припреми буџета општине, припреми пројеката који се односе на капитална улагања у јавну инфраструктуру, изради финансијског плана; учествује у изради предмера и предрачуна радова на одржавању некатегорисаних путева; обавља послове из Одлуке о грађевинском земљишту, утврђивање доприноса за уређивање грађевинског земљишта у обједињеној процедури, израђује предлог програма отуђења и давања у закуп грађевинског земљишта у јавној својини; обавља и друге послове по налогу руководиоца одељења и начелника Општинске управе

Услови: стечено високо образовање из области техничко-ехнолошких, грађевинских или машинских наука на основним академским студијама у обиму од најмање 240 ЕСПБ, мастер академским студијама, мастер струковним студијама, специјалистичким академским студијама, специјалистичким струковним студијама, односно на основним студијама у трајању од најмање четири године или специјалистичким студијама на факултету, положен државни стручни испит, најмање једна година радног искуства у струци или најмање пет година проведених у радном односу код послодавца одређеног законом којим се регулише положај запослених у јединицама локалне самоуправе, познавање рада на рачунару (MS Office пакет и интернет).“

Члан 10.

У члану 17. речи „6.4. Кабинет председника“, мењају се речима „6.6. Кабинет председника“.

У члану 17, део 6.6., тачка 65а. речи „звање: млађи сарадник“, мењају се и гласе: „звање: сарадник“; у ставу 2. речи: „једна година радног искуства у струци“ мењају се речима „, три године радног искуства у струци“.

Члан 11.

Овај Правилник ступа на снагу даном објављивања у Службеном листу општине Бајина Башта.

01 Број: 06-26/2020

Бајина Башта, дана 28. септембра 2020.године
ОПШТИНСКО ВЕЋЕ ОПШТИНЕ БАЈИНА БАШТА

ПРЕДСЕДНИК ОПШТИНСКОГ ВЕЋА

Председница општине

Весна Ђурић, с.р.

ИЗДАВАЧ: Општинска управа Бајина Башта - главни и одговорни уредник - секретар Скупштине Радина Рајаковић, број телефона: 865-070, број уплатног рачуна: 840-742351843-94 - приходи општинских органа управе, модел 97, позив на број 77-007. Годишња претплата за "Сл. лист општине Бајина Башта" за 2020. годину је 7.000,00 динара.